

Ing. Arch. BOŠKOVÁ Marianna - Architektonický Ateliér
kpt. Nálepku 20, 071 01 Michalovce, tel. 056-6443929, 0905 815 064,
e-mail: boskov@ke.psg.sk

PTRUKŠA ÚZEMNÝ PLÁN OBCE

SPRIEVODNÁ SPRÁVA

Názov ÚPD: ÚZEMNÝ PLÁN OBCE PTRUKŠA
Schvaľujúci orgán: Obecné zastupiteľstvo obce Ptrukša
Číslo uznesenia: 05/II/1/2005, dátum uznesenia: 02.08.2005

.....
Alexander Takács
Starosta obce Ptrukša

pečiatka

Objednávateľ: Obec Ptrukša
Február 2004

*TÁTO DOKUMENTÁCIA JE PRODUKT PODLIEHAJÚCI ZÁKONU O OCHRANE AUTORSKÝCH PRÁV!
JEHO KOPÍROVANIE, ALEBO PRENECHANIE NA VYUŽITIE INÝM OSOBÁM JE MOŽNÉ LEN SO
SÚHLASOM AUTORA.*

IDENTIFIKAČNÉ ÚDAJE

NÁZOV ELABORÁTU:

**ÚZEMNÝ PLÁN OBCE
PTRUKŠA**

OBJEDNÁVATEĽ:

OBEC PTRUKŠA

ODBORNE SPOSOBILÁ OSOBA
PRE OBSTARÁVANIE ÚPD:

Ing. SABAKOVÁ Iveta

HLAVNÝ RIEŠITEL':

Ing. Arch. BOŠKOVÁ Marianna

ZODPOVEDNÍ RIEŠITELIA:

Ing. BOŠKO Vladimír
DANKANINOVÁ Drahoslava
Ing. PAŽÁK Václav

OBSAH :

1. ZÁKLADNÉ ÚDAJE	6
1.1 Hlavné ciele riešenia a problémy, ktoré územný plán rieši	6
Dôvod obstarania ÚPD.....	6
Údaje o obstarávateľovi a spracovateľovi ÚPD	6
Hlavné ciele riešenia	6
1.2 Vyhodnotenie doterajších územnoplánovacích dokumentácií	7
1.3 Údaje o súlade riešenia so zadaním pre spracovanie ÚPN Obce.....	7
Chronológia spracovania a prerokovania etáp ÚPD	7
Zhodnotenie súladu riešenia so zadaním.....	7
Súpis použitých ÚPP a iných podkladov pri riešení.....	8
2. RIEŠENIE ÚZEMNÉHO PLÁNU OBCE	8
2.1 Vymedzenie riešeného územia	8
2.2 Vázby vyplývajúce z ÚPN VÚC Košický kraj.....	9
3. ZÁKLADNÉ ROZVOJOVÉ PREDPOKLADY OBCE	10
3.1 Historický vývoj obce.....	10
3.2 Súčasný stav územia	10
3.2.1 Demografia.....	11
3.2.2 Domový a bytový fond	11
3.2.3 Ekonomické rozvojové predpoklady obce	12
3.2.4 Občianska vybavenosť	12
3.2.5 Doprava a verejná technická infraštruktúra	13
3.2.6 Poľnohospodárstvo, lesné hospodárstvo, vinohradníctvo, skladové hospodárstvo, stavebníctvo a výroba, ťažba nerastných surovín	13
3.2.7 Cestovný ruch, rekreácia a kúpeľníctvo	14
3.2.8 Kultúrne, historické a prírodné dedičstvo	14
4. RIEŠENIE ZÁUJMOVÉHO ÚZEMIA A ŠIRŠIE VZŤAHY	15
5. NÁVRH URBANISTICKEJ KONCEPCIE PRIESTOROVÉHO USPORIADANIA.....	16
5.1 Priestorové a kompozičné regulatívy.....	16
5.2 Prvky funkčného a priestorového usporiadania územia	16
5.2.1 Občianske vybavenie	16
5.2.2 Priestorové usporiadanie nových lokalít bývania do r. 2021.....	17
6. NÁVRH FUNKČNÉHO VYUŽITIA ÚZEMIA.....	21
7. NÁVRH RIEŠENIA BÝVANIA, OBČIANSKÉHO VYBAVENIA SO SOCIÁLNOU INFRAŠTRUKTÚROU, VÝROBY A REKREÁCIE.....	23
7.1 Demografický potenciál.....	23
7.2 Domový a bytový fond	23
7.3 Sociálna infraštruktúra	24
7.3.1 Školstvo a výchovné zariadenia	24
7.4.2 Kultúra a osвета	24
7.4.3 Telovýchova a šport	25
7.4.4 Zdravotníctvo a socialna starostlivosť	25

7.4.5 Komerčná infraštruktúra	25
7.4.6 Verejná správa a administratíva	26
7.4.7 Ostatné zariadenia	26
7.4.8 Kultúrne a historické pamiatky	27
7.4.9 Štruktúra a kapacita občianskej vybavenosti.....	27
7.4.10 Archeologické lokality	28
7.4.11 Rekreácia, kúpeľníctvo a šport.....	28
7.4.12 Ťažba nerastných surovín	28
7.4.13 Poľnohospodárstvo	28
7.4.13 Lesné hospodárstvo	30
7.4.14 Skladové hospodárstvo	30
7.4.15 Stavebníctvo.....	30
8. VYMEDZENIE ZASTAVANÉHO ÚZEMIA OBCE	30
9. VYMEDZENIE OCHRANNÝCH PÁSIEM OBCE A CHRÁNENÝCH ÚZEMÍ	30
Ochranné pásma.....	30
Chranené územia	31
10. NÁVRH RIEŠENIA ZÁUJMOV OBRANY ŠTÁTU A POŽIARNEJ OCHRANY, OCHRANY PRED POVODŇAMI.....	31
10.1 Návrh z hľadiska obrany štátu.....	31
10.2 Návrh z hľadiska požiarnej ochrany.....	32
10.3 Návrh z hľadiska ochrany pred povodňami.....	32
11. NÁVRH OCHRANY PRÍRODY A TVORBA KRAJINY, KOSTRA ÚZEMNÉHO SYSTÉMU EKOLOGICKEJ STABILITY	33
11.1 Všeobecná charakteristika prírodných pomerov:.....	33
11.2 Územný priemet zaťaženia prírody a krajiny	39
11.3 Územný priemet ekologickej stability krajiny.....	41
11.4 Regionálny ÚSES a jeho prvky :	42
12. DOPRAVA A DOPRAVNÉ ZARIADENIA.....	46
12.1 Návrh základného dopravného systému obce.....	46
12.2 Funkčné členenie a kategória ciest.....	46
12.3 Koncepcia hlavných peších systémov a cyklistických trás.....	47
12.4 Koncepcia leteckej, vodnej a železničnej dopravy	47
12.5 Lokalizácia dopravného zariadenia cestnej, železničnej a vodnej dopravy	47
12.6 Kapacita plôch pre parkoviská	47
12.7 Systém hromadnej dopravy a napojenie rieš. územia na tento systém.....	48
12.8 Návrh eliminácie nadmerného hluku vyplývajúceho z riešenia dopravy.....	48
13. VODNÉ HOSPODÁRSTVO.....	49
13.1 Zásobovanie pitnou vodou	49
13.2 Odkanalizovanie a čistenie odpadových vôd.....	51
13.3 Iné odpadové vody.....	52
14. ZÁSOBOVANIE ELEKTRICKOU ENERGIU	52

15.	SPOJE A TELEKOMUNIKAČNÉ ZARIADENIA	55
15.1	Telekomunikácie	55
15.2	Rádiokomunikácie	56
15.3	Miestny rozhlas	56
15.4	Diaľkové káble	56
16.	ZÁSOBOVANIE PLYNOM, TEPLOM	57
16.1	Zásobovanie zemným plynom	57
16.2	Zásobovanie teplom	59
17.	ŽIVOTNÉ PROSTREDIE	60
17.1	Základné zložky životného prostredia	60
17.2	Čistota ovzdušia	60
17.3	Vodné toky , melioračné odpady, čistota vody	61
17.4	Kvalita podzemných vôd	62
17.5	Hluk	62
17.6	Zeleň	63
17.7	Obytné prostredie	64
17.8	Odpadové hospodárstvo	64
18.	VYMEDZENIE PRIESKUMNÝCH, CHRÁNENÝCH LOŽISKOVÝCH ÚZEMÍ A DOBÝVACÍCH PRIESTOROV	66
19.	VYHODNOTENIE PERSPEKTIVNÉHO POUŽITIA PPF	66
20.	HODNOTENIE NAVRHOVANÉHO RIEŠENIA	68
21.	NÁVRH ZÁVAZNEJ ČASTI	69

1. ZÁKLADNÉ ÚDAJE

1.1 Hlavné ciele riešenia a problémy, ktoré územný plán rieši

Dôvod obstarania ÚPD

Dôvodom pre obstaranie ÚPN Obce Ptrukša je potreba mať záväznú územnoplánovaciu dokumentáciu obce pre ďalšie usmerňovanie a regulovanie spôsobu využitia územia.

Táto dokumentácia po prerokovaní a schválení obecným zastupiteľstvom bude slúžiť ako územnoplánovací podklad pre územné rozhodovanie v riešenom území.

Údaje o obstarávateľovi a spracovateľovi ÚPD

Obec Ptrukša s cieľom získať ucelenú územnoplánovaciu dokumentáciu v zmysle súčasných legislatívnych podmienok si v októbri r. 2002 objednala spracovanie územného plánu obce.

Obstarávateľskú činnosť od júla 2002 prebrala a vykonáva Ing. Iveta Sabaková, odborne spôsobilá osoba na obstaranie ÚPP a ÚPD obcí podľa § 2a stavebného zákona, zapísaná v zozname na MŽP SR pod reg. č. 091.

Územný plán obce Ptrukša bol objednaný Obcou Ptrukša, zmluvou o dielo č.21-2002/09/4 zo dňa 31. 09. 2002. Spracovateľom je ArchAteliér, Ing. arch. Bošková Marianna, kpt. Nálepku 20 v Michalovciach.

Hlavné ciele riešenia

Hlavným cieľom územného plánu je komplexné riešenie priestorového usporiadania a funkčného využívania územia, zosúladenie záujmov a činností ovplyvňujúcich územný rozvoj, životné prostredie a ekologickú stabilitu. Týmto sa vytvoria predpoklady pre trvalo udržateľný spôsob uspokojovania základných životných potrieb ľudí v krajine.

Územný plán obce má za cieľ dať ucelený obraz o skúmanom území a jeho urbanistických hodnotách, o životnom prostredí, technickej infraštruktúre, demografii, bytovom fonde, priemysle, poľnohospodárstve, rekreácii a o ďalších možnostiach využitia územia.

Hlavné ciele riešenia:

- zabezpečiť komplexný rozvoj obce k navrhovanému roku 2021,
- navrhnuť dopravné riešenie územia
- zosúladiť záujmy obytnej zóny so zónou poľnohospodárskej výroby, zmierniť jestvujúce a zabrániť výhľadovým kolíziám
- zabezpečiť ochranu životného prostredia, zohľadniť obmedzujúce vplyvy,
- na základe výhľadového počtu obyvateľov zabezpečiť plochy pre obytnú zónu,
- navrhnuť technickú infraštruktúru pre celú obec v koordinovanom riešení zabezpečenia územia technickou infraštruktúrou,
- navrhnuť rozvoj výrobnjej funkcie (poľnohospodárska výroba a ťažba zemného

- plynu) na západnej strane kat. územia,
- získať záväzný územnoplánovací dokument pre usmerňovanie výstavby a iných činností v území
 - vytvorenie územnoplánovacieho podkladu pre vypracovanie projektov za účelom získania dotácií z podporných fondov

1.2 Vyhodnotenie doterajších územnoplánovacích dokumentácií

Záväzné podklady:

- Koncept územného rozvoja Slovenska 2001
- ÚPN VÚC Košický kraj (sprac. URBAN Košice r.1998)
- Regionálny územný systém ekologickej stability okresu Michalovce (OÚ ŽP Michalovce)

1.3 Údaje o súlade riešenia so zadaním pre spracovanie ÚPN Obce

Chronológia spracovania a prerokovania etáp ÚPD

Obstarávanie územného plánu obce /ÚPN – O/ bolo začaté ešte v októbri roku 2002, kedy boli pre územný plán obce spracované prieskumy a rozbor.

Obstarávateľskú činnosť pre ÚPN obce v zmysle §2a stavebného zákona zabezpečuje Ing. Sabaková Iveta, odborne spôsobilá osoba, registračné číslo preukazu : 091. Pre pokračovanie v obstaraní Územného plánu obce bol stanovený postup, ktorým sa v zmysle § 21 odst. 8 upúšťa od vypracovania konceptu riešenia. V roku 2003 bolo spracované Zadanie pre vypracovanie ÚPN – O.

Návrh Zadania pre ÚPN – O obce Ptrukša bol vypracovaný v zmysle § 20, odst. 1, ArchAteliérom – Ing. arch. BOŠKOVÁ Marianna, Kpt. Nálepku 20, Michalovce, v máji 2003. Prerokovanie Zadania v zmysle §20, odst. 3 bolo začaté 03.06. 2003 oznámením, ktoré bolo vyvesené na verejnej tabuli v obci Ptrukša a zaslané jednotlivo dotknutým obciam, právnickým osobám a orgánom štátnej správy podľa §20, odst. 2. Návrh Zadania bol sprístupnený pre verejné nahliadnutie na Obecnom úrade v Ptrukši od 03. 06. – 04.07.2003. Krajský úrad Košice bol požiadaný o súhrnné stanovisko osobitným listom č. 271/2003 zo dňa 06.06.2003 . Súhrnné stanovisko KÚ bolo vydané dňa 04.07.2003 pod č. 2003/06847. Výsledky prerokovania návrhu Zadania uplatnené v lehote jeho verejného prerokovania boli zhrnuté a vyhodnotené v tabuľkovej podobe (viď. príloha č.1). Na základe vyhodnotenia výsledkov prerokovania bolo Zadanie dopracované v septembri 2003 . Dopracované „Zadanie“ bolo posúdené a následne odporučané Kraj. úradom, odb. ŽP v Košiciach list. č. 2003/06847, zo dňa 16.09.2003, na schválenie v obecnom zastupiteľstve.

Zadanie pre ÚPN obce, bolo schválené uznesením č. 7/II/1/2003 v obecnom zastupiteľstve dňa 24.10.2003.

Na základe vyhodnotenia výsledkov zo Zadania je spracovaný návrh územného plánu obce.

Zhodnotenie súladu riešenia so zadaním

Návrh riešenia je po vecnej stránke spracovaný v súlade so zadaním. Požiadavky a pripomienky boli zapracované do textovej a grafickej časti.

Po obsahovej stránke územný plán vychádza z obsahu vyhlášky MŽP SR č. 55 Z.z. o územnoplánovacích podkladoch a územnoplánovacej dokumentácii.

Súpis použitých ÚPP a iných podkladov pri riešení

Pri práci boli použité nasledovné východiskové podklady :

Mapové podklady

- *Štátna mapa 1:2000, základná mapa SR M 1: 50 000, M 1:10 000*

Podklady a údaje poskytnuté obcou:

Podklady a údaje obce:

- *Projekt kanalizácie, vodovodu (Juhovýchod Zemplína)*
- *Porealizačné zameranie plynifikácie obce*
- *Prieskum bol prevedený priamo v teréne, nové budovy, stav, veľkosť a plocha sú zakreslené a určené odhadom (spracovateľ PaR).*
- *Údaje zo sčítania obyvateľstva, domov a bytov, rok 1991, 2001 Krajský štatistický úrad Košice*
- *Revitalizácia ramena toku Sirín – Palagča (máj 2003)*

Ďalšie podklady:

- *Potvrdenie od OÚ, odd PpaLH Michalovce, č. 395/2002, z 27.9.2002*
- *List od VVaK, Košice, 397/2002, z 10.10.2002*
- *list od VEZ š.p. Michalovce, č. 2002/HJ/415 zo dňa 17.10. 2002*
- *list č. 398/2002 z 3.10.2002 a list č.5615/2002/49210/Vá – 22.10.2002 od SVP š.p. Banská Bystrica, závod PbaH Košice*
- *list od SPP, závod Michalovce: z 15.3.2002*
- *list od Archeolog. ústavu SAV Nitra, stredisko Košice: 393/2002, 14.10.2002*
- *list od Obvodný banský úrad v Košiciach:1868/2002, z 9.10.2002*
- *list od OÚ Michalovce, odb. PPFaLPF - potvrdenie BPEJ – 29/2002, 12.3.2002*
- *vyjadrenie Slov. telekomunikácie, a.s. Michalovce: z 15.05.2003*
- *údaje od RD Čepel', 223/03, z 18.02.2002*

2. RIEŠENIE ÚZEMNÉHO PLÁNU OBCE

2.1 Vymedzenie riešeného územia

Riešené územie je vymedzené prírodnými hranicami intravilánu obcí Ptrukša v súčasnom období k 1.1.1990.

V podrobnosti mierky 1 : 2 000 sa rieši súvisle zastavané územie obce Ptrukša rozšírené o novonavrhované lokality bývania a technickej vybavenosti.

Záujmové územie je riešené v rozsahu katastrálneho územia obce Ptrukša v M 1:10 000. Širšie vzťahy sú riešené v M 1 : 50 000.

2.2 Vázby vyplývajúce z ÚPN VÚC Košický kraj

Podľa Nariadenia vlády SR z 12. mája 1998 (č. 108), v záväznej časti Územného plánu veľkého územného celku (ÚPN VÚC) Košický kraj, obci Ptrukša nie je priradená funkcia "vybraného vidieckeho sídla".

Z ÚPN – VÚC Košický kraj vyplýva potreba zabezpečiť :

I. Záväzné regulatívy funkčného a priestorového usporiadania územia

1. Vytvárať podmienky na rovnovážny rozvoj osídlenia, ekonomiky, sociálnej a technickej infraštruktúry a na ochranu životného prostredia kraja.
2. V oblasti osídlenia, usporiadania územia a sídelnej štruktúry :
- 2.11 Podporovať rozvoj vidieckého osídlenia s cieľom vytvoriť relatívne rovnocenné životné podmienky obyvateľov
3. V oblasti sociálnej starostlivosti
- 3.1 rozširovať sieť a štruktúru sociálnych služieb, ako aj sieť zariadení sociálnych služieb pre občanov s ťažkým zdravotným postihnutím
5. V oblasti usporiadania územia z hľadiska ekológie, ochrany prírody, ochrany prírodných pamiatok a ochrany pôdneho fondu
- 5.2 zabezpečiť funkčnosť nadregionálnych a regionálnych biocentier a biokoridorov pri ďalšom funkčnom využití a usporiadaní územia, uprednostniť realizáciu ekologických premostení regionálnych biokoridorov a biocentier pri výsadbe líniových stavieb; prispôbiť vedenie trás dopravnej a technickej infraštruktúry tak, aby sa netrieštil komplex lesov
- 5.3 podporovať výsadbu plošnej a líniovej zelene, prirodzený spôsob obnovy a revitalizáciu krajiny v nadregionálnych biocentrách a biokoridoroch
- 5.4 zveľaďovať najcennejšie časti prírodného potenciálu regiónu: chránené krajinné oblasti (Latorica)
- 5.8 rezervovať vo výrobných zariadeniach plochy na uplatňovanie moderných ekologických technológií a prechod na spaľovanie zemného plynu, v prospech eliminovania príčin poškodenia životného prostredia
- 5.9 vytvárať podmienky na základnú stratégiu hospodárenia s odpadmi založenú na princípoch zhodnotenia odpadov v čo najväčšej možnej miere.
7. V oblasti nadradenej technickej infraštruktúry
- 7.7.1 chrániť koridory pre nadriadené líniové stavby vodovodov vodárenských sústav
- 7.7.18 prívod pre napojenie na hlavný prívod Boľany – Veľké Kapušany v trase, Kapušianske Kľačany – Ptrukša s odbočkou Ruská – Budince
- 7.8 prednostne realizovať rekonštrukciu alebo výstavbu kanalizácií a čistiarni odpadových vôd v sídlach
- 7.9.3 nachádzajúcich sa v ochranných pásmach zdrojov podzemnej vody Košického kraja a v alúviach vodných zdrojov Bodva, Hornád, Torysa, Topľa, Ondava, Laborec, Uh a Latorica

II. Verejnoprospešné stavby spojené s realizáciou uvedených záväzných regulatívov sú tieto:

Pre územie Košického kraja bol vypracovaný územný plán veľkého územného celku (ÚPN-VÚC). Tento územný plán schválila vláda SR 12.5.1998. Jeho záväzné časti (záväzná regulatíva) boli vydané nariadením vlády SR pod. č. 281/1998 Z.z.

Návrhovým rokom ÚPN - VÚC Košického kraja je rok 2015.

Pre spracovanie nových územných plánov sídelných útvarov musia byť rešpektované tie záväzné časti ÚPN-VÚC, ktoré majú dopad na katastrálne územie konkrétneho sídla.

Pre obec Ptrukša a jeho katastrálne územie sú záväzné nasledujúce regulatívy (číslovanie je podľa textu nariadenia vlády zverejneného v Zbierke zákonov SR):

4. Nadradená technická infraštruktúra

4.5 stavby hlavných vodovodov vodárenských sústav

4.5.18 prívod pre napojenie na hlavný prívod Boťany – Veľké Kapušany v trase Kapušianské Kľačany – Ptrukša s odbočkou Ruská - Budince

3. ZÁKLADNÉ ROZVOJOVÉ PREDPOKLADY OBCE

Katastrálne územie obce Ptrukša je situované v juhovýchodnej časti okresu Michalovce. Celé záujmové územie sa nachádza v urbanizačnom priestore medzi Veľkými Kapušanami, Michalovcami a Sobrancami, v Zemplínskom regióne, v Košickom kraji.

Susedí s katastrálnymi hranicami obcí: Veľké Slemence, Kapušianské Kľačany, Boťany, Čierna a so štátnou hranicou Ukrajina, na urbanizačnej osi Košice – Trebišov - Veľké Kapušany. Dopravné a pracovné väzby sú na mestá Veľké Kapušany a Michalovce.

3.1 Historický vývoj obce

Prvá písomná správa o dedine je v r. 1281 pod názvom Pupsa. V písomnostiach od 13. storočia sa vyskytuje pod názvom Ptruxa a jeho viacerých skomoleninách. Pôvod a výklad je nejasný, ako aj pôvod sídliska. Na prelome 16. a 17. storočia bola Ptrukša malou alebo strednou dedinou s poddanským aj zemianskym obyvateľstvom. V r. 1938 – 1944 bola obec pripojená k Maďarsku. V obci bol dôležitý brod cez Latoricu.

3.2 Súčasný stav územia

Skúmané územie bolo v minulosti začlenené do Užskej župy, v súčasnosti administratívne patrí do okresu Michalovce. Vznik osídlenia a sídelných štruktúr v území podmienil krajinný reliéf, klimatické a pôdne pomery a vhodné podmienky pre poľnohospodárstvo. Vývoj sídelnej štruktúry formoval predovšetkým rozvoj poľnohospodárstva. Osídlenie tvoria typické nížinné obce rozvinuté okolo ciest základnej cestnej siete štátu.

Obec leží v južnej časti Východoslovenskej nížiny, v nadmorskej výške (výška stredu obce) okolo 109,0 m nad morom cca 15 km východne od mesta Veľké Kapušany.

Prepojenie obce s mestom Veľké Kapušany je po ceste III / 055 241, ktorá sa v Kapušianských Kľačanoch napája na cestu II/552.

Priestorová štruktúra

Výšková úroveň skúmaného územia je od 98,5 do 109,0 m. n.m. Klimatický patrí riešené územie do teplej oblasti, podoblasti mierne vlhkej, okrsok teplý, mierne suchý s chladnou zimou. Juhovýchodná časť je bez lesného porastu. Územie je popretkávané sieťou odvodňovacích kanálov, najvýznamnejším je Krivý Potok a Sirín. V sídlach plošne výrazne prevláda 1 – 2 podlažná zástavba rodinnými domami. Medzi priestorové dominanty krajiny je potrebné, okrem veží kostolov a stromoradií vysadených okolo ciest (vrátane poľných), zaradiť tiež poľnohospodárske dvory a zberné plynové stredisko. Poľnohospodárske dvory a zberné plynové stredisko je možno zaradiť medzi estetické závady skúmaného územia. Výraznou krajinnou dominantou je CHKO Latorica.

3.2.1 Demografia

V obci bolo k sčítaniu ľudu, domov a bytov uskutočneného v roku 1991 trvalo žijúcich 569 obyvateľov, v roku 2001 trvalo žijúcich 536 obyvateľov a v roku 2002 trvalo žijúcich 529 obyvateľov.

V súčasnosti je v obci stagnujúci trend vývoja počtu obyvateľov.

K roku 2021 predpokladáme nárast počtu obyvateľstva cca 10 %. Z toho vyplýva nasledovný nárast počtu obyvateľstva:

rok	2001	2011	2021
počet obyvateľov	544	570	650

3.2.2 Domový a bytový fond

V Ptrukši bolo k sčítaniu ľudu, domov a bytov v roku 1991 a 2001 nasledovný stav domového a bytového fondu:

Stav byt. fondu v roku	1991 - dom/byt		2001 - dom/byt	
	spolu	z toho trvale obývané	spolu	z toho trvale obývané
počet rodinných domov/b.j	153/153	145/145	174/174	150/150
počet byt. domov/b.j.	0/0	0/0	0/0	0/0
počet bytov celkom	153/153	145/145	173/173	150/150
priemerná obložnosť		2,69		3,18

V obci Ptrukša prevláda 1-2 podlažná zástavba rodinných domov. Staršia zástavba je jednopodlažná, novšia je dvojpodlažná.

Stavby sú situované okolo ciest a spravidla majú predzáhradku. V zadnej časti dvorov sa nachádzajú prístavky a stavby, ktoré súvisia s drobnochovateľstvom a s poľnohospodárskou činnosťou majiteľa. Väčšina domov je v dobrom stavebno - technickom stave. Domy majú prevažne manzardové a sedlové strechy. Zástavba poväčšine pozostáva z domov, ktoré boli postavené po roku 1945. Miestami je stará zástavba prestavaná alebo nahradená novou.

Neskôr sa zástavba rozširovala pozdĺž vznikajúcich miestnych komunikácií. Rozširovaním obce vznikla dedinská ulicová zástavba. V súčasnosti sa centrálna časť obce prestavuje. Prestavba obce je živelná, nerešpektuje základné odstupové vzdialenosti od komunikácií.

3.2.3 Ekonomické rozvojové predpoklady obce

Pracovné príležitosti sa viažu na poľnohospodárstvo, výrobu, obchod, služby, administratívu a školstvo. V obci je ekonomicky aktívnych obyvateľov 260 obyvateľov. V obci je podľa zistených prieskumov 18 pracovných príležitostí. Ďalších 242 obyvateľov Ptrukše je ekonomicky aktívnych mimo svoje trvalé bydlisko.

Súčasná a navrhovaná pracovná príležitosť:

sektor firma	Počet prac. príležitostí		spolu za sektor prac. príl	
	súč. stav	r. 2021	súč. stav	r. 2020
primárny sektor			6	10
poľnohospodárstvo	6	10		
lesné hospodárstvo	-	-		
sekundárny sektor			35	40
ťažba zemného plynu	35	40		
iné podnikateľské aktivity	-	-		
erciálny sektor			50	68
základná škola	-	-		
materská škola	3	5		
zdravotné stredisko	-	-		
pošta	-	-		
obecný úrad	2	4		
verejné stravovanie	-	1		
komerčná vybavenosť	3	6		
služby	1	2		
iné v súkromnom sektore	50	68		
spolu			91	118

V obci predpokladáme nárast počtu pracovných príležitostí na 118 z terajších 91.

Návrh

- nárast pracovných príležitostí predpokladáme najmä v obchode a službách. Predpokladáme nárast rozvoja výrobných a nevýrobných služieb hlavne pri ťažbe zemného plynu a pri poľnohospodárskej výrobe
- obyvatelia obce aj naďalej budú zamestnaní prevažne vo Veľkých Kapušanoch a v EVO Voľany.

3.2.4 Občianska vybavenosť

Objekty občianskej vybavenosti nie sú sústredené v centre obce, ale čiastočne roztrúsené v celej obci. Sú tu situované obecný úrad, materská škola, grekokatolícky kostol, reformovaný kostol, potraviny Jednota s hostincom, dom smútku a komerčná vybavenosť.

Zastúpenie občianskej vybavenosti je postačujúce. Stavebno - technický stav je v prevažnej miere vyhovujúci.

Dominantu v panoráme obce tvoria kostoly: - grekokatolícky kostol a reformovaný kostol.

Výrobná zóna je situovaná v západnej časti obce na hospodárskom dvore družstva. Ťažba zemného plynu je v juhozápadnej časti kat. územia obce cca 1,5 km od zastavaného územia obce. Tieto výroby nebránia v rozvoji obce.

3.2.5 Doprava a verejná technická infraštruktúra

Väzba na nadriadené systémy dopravy

Obec Ptrukša leží cca 15 km juhovýchodne od mesta Veľké Kapušany a je konečnou obcou na štátnej ceste III / 055 241, ktorá pretína stred intravilánu obce. Táto komunikácia sa pripája na cestu II. triedy II/555 v strede mesta Veľkých Kapušian (cesta Michalovce – Kráľovský Chlmec). Na túto komunikáciu sa pripája cesta II. triedy II/552 v smere na Oborín – Trebišov – Zemplínska Teplica.

Na železničnú sieť je skúmané územie napojené cez železničnú stanicu V. Kapušany.

Technická infraštruktúra

Obec nemá vodovodnú ani kanalizačnú sieť.

Katastrom obce prechádza 22 kV VN el. vedenie č. 228 resp. 389/ a z VN č. 305.

Obec Ptrukša je plynofikovaná. Dodávka plynu je zabezpečená z jestvujúcej RS 3000 Kapušanské Kľačany, ktorá kapacitne bude postačovať aj pre napojenie ďalších odberateľov. Zásobovanie zemným plynom je zabezpečené z jestvujúcej STL a NTL plynovodnej siete, STL plynovodmi D 63 a NTL plynovodmi D 110, SDR 17,6. Kat. územie obce spadá do ťažobnej oblasti zemného plynu - nachádzajú sa tu vrty zemného plynu. Cez kat. územie prechádza plynovod VTL DN 300/40.

Cez kat. územie neprechádzajú žiadne diaľkové ani telekomunikačné káble.

Dažďové vody sú odvádzané obojstrannými otvorenými priekopami, ktoré sú vyústené do miestnych potokov.

Z prírodných hodnôt je najvýznamnejšia rieka Latorica, ktorá lemuje západný okraj kat. územia, tok Sirin a Krivý potok.

3.2.6 Poľnohospodárstvo, lesné hospodárstvo, vinohradníctvo, skladové hospodárstvo, stavebníctvo a výroba, ťažba nerastných surovín

3.2.6.1 Poľnohospodárstvo

V západnej časti intravilánu obce sa nachádza hospodársky dvor „Roľnícke družstvo Čepel“. Družstvo je zamerané na živočíšnu a čiastočne rastlinnú výrobu. V súčasnosti sa v areáli družstva prevádzkuje výkrm hovädzieho dobytku v počte 200ks. Vo výhľadovom období sa predpokladá rozširovanie chovu HD.

Rastlinná výroba je zameraná na hustosiaté obiloviny a krmné plodiny z dôvodu ťažkej až veľmi ťažkej pôdy.

Pôdu obhospodaruje roľnícke družstvo Čepeľ a súkromne hospodáriaci roľníci.

3.2.6.2 Lesné hospodárstvo

V obci sa lesné hospodárstvo nenachádza.

3.2.6.3 Vinohradníctvo

V riešenom území sa v súčasnosti nenachádzajú žiadne plochy zamerané na vinohradníctvo.

3.2.6.4 Výroba

V riešenom území sa nachádza ťažba zemného plynu. Plynové stredisko Ptrukša, zabezpečuje úpravu plynu z vrtov a distribuje ho do plynovodu. Plynové stredisko zamestnáva cca 18. ľudí. Toto stredisko je vo vlastníctve Nafta a.s. Gbely– činnosti vykováva Nafta Východ a.s, Michalovce.

3.2.6.5 Skladové hospodárstvo

Zariadenie tohto odvetvia sa v obci nenachádza.

3.2.6.6 Stavebníctvo

Zariadenie tohto odvetvia sa v obci nenachádza.

3.2.7 Cestovný ruch, rekreácia a kúpeľníctvo

Do riešeného územia nezasahuje žiadne stredisko cestovného ruchu.

V obci je vybudovaný športový areál, ktorý je situovaný na okraji zastavaného územia obce v južnej časti. Pre každodennú rekreáciu sú využívané aj záhradky a blízke lúky v katastri obce.

Kúpeľné, alebo iné významné priestory sa v kat. území obce nenachádzajú.

3.2.8 Kultúrne, historické a prírodné dedičstvo

3.2.8.1 Kultúrne a historické pamiatky

Skúmané územie je súčasťou Košického kraja, kde sa stretávajú a prelínajú kultúrne vplyvy viacerých historických regiónov – Zemplína, Abova, Spiša a vytvárajú bohatý a mimoriadne rozmanitý kultúrno-historický potenciál tohto územia.

Východná časť Košického kraja tvorí južnú časť historického Zemplína. Kultúra Zemplína v kontexte východoslovenskej oblasti je charakterizovaná prvkami nížinnej kultúry. Dôležitú úlohu v jej formovaní zohrali vplyvy Sedmohradska na juhu a pôsobenie gréckokatolíckej a pravoslávnej cirkvi na severe a východe územia .

Nehnutelné kultúrne pamiatky v riešenom území nie sú evidované.

3.2.8.2 Archeologické hodnoty

V kat. území obce nie sú evidované archeologické lokality.

3.2.8.3 Chránené územia prírody

Na riešenom území sa nachádza v južnej a juhozápadnej časti kat. územia lokalita s osobitnou ochranou prírody a krajiny v zmysle zákona NR SR č. 287/94 Z.z. o ochrane prírody a krajiny: CHKO Latorica.

3.2.8.4 Chránené ložiskové územie

Prieskumné územie

Riešené územie spadá aj do prieskumného územia „Východoslovenská Nížina I. – ropa a zemný plyn“.

Chránené ložiskové územie, dobývacie priestory

Na katastrálnom území sa nachádza časť dobývacieho priestoru „Kapušianske Kľačany“, ktorého hranice sú identické s hranicou chráneného ložiskového územia „Ptrukša“ resp. dobývací priestor, ktorý je určený na zabezpečenie ochrany výhradného ložiska zemného plynu proti znemožneniu alebo sťaženiu jeho dobývania. Využívanie a ochranu výhradného ložiska prevádza Nafta a.s. Gbely

4. RIEŠENIE ZÁUJMOVÉHO ÚZEMIA A ŠIRŠIE VZŤAHY

Obec Ptrukša je samostatnou obcou v okrese Michalovce. Kat. územie bolo v minulosti začlenené do Užskej župy, v súčasnosti do Zemplínskeho regiónu. Administratívne patrí do okresu Michalovce. Po stránke vyššieho občianskeho vybavenia (obchody, služby, zdravotníctvo a i.) je priamo naviazané na mesto Veľké Kapušany.

Západná časť územia je čiastočne zalesnená, ostatné časti sú odlesnené a poľnohospodársky čiastočne využívané. Vznik osídlenia a sídelných štruktúr v území podmienil krajinný reliéf, klimatické a pôdne pomery a vhodné podmienky pre poľnohospodárstvo. Vývoj sídelnej štruktúry formoval predovšetkým rozvoj poľnohospodárstva. Osídlenie je rozvinuté okolo cesty základnej cestnej siete štátu.

Hlavný vstup do katastra obce je zo severu od obce Veľké Slemence po ceste III/055 241.

Riešeným územím neprechádzajú žiadne diaľkové káble.

Katastrom obce prechádza 22 kV VN el. vedenie č. 228 resp. 389/ a z VN č. 305.

Obec nemá vybudovanú kanalizáciu ani vodovod.

Obec Ptrukša je plynifikovaná. Dodávka plynu je zabezpečená z jestvujúcej RS 3000 Kapušanské Kľačany, ktorá kapacitne bude postačovať aj pre napojenie ďalších odberateľov. Zásobovanie zemným plynom je zabezpečené z jestvujúcej STL a NTL plynovodnej siete, STL plynovodmi D 63 a NTL plynovodmi D 110, SDR 17,6.

Kat. územím prechádza VTL plynovodu DN 300/40.

NÁVRH

- v riešenom území navrhujeme plošnú rezervu pre skupinový vodovod: Kapušanské Kľačany, Ruská, Veľké Slemence, Ptrukša a plošnú rezervu pre navrhovanú ČOV a obecnú kanalizáciu,

- rekreáciu navrhujeme rozvíjať v CHKO Latorica

5. NÁVRH URBANISTICKEJ KONCEPCIE PRIESTOROVÉHO USPORIADANIA

Základné priestorové usporiadanie vychádza z konfigurácie terénu a zo súčasnej krajinej štruktúry územia.

Katastrálne územie obce Ptrukša je situované v juhovýchodnej časti okresu Michalovce. Terénna výšková členitosť je minimálna. Pohybuje sa v rozmedzí od 98,5 m.n.m. – hladina Latorice až po 109,0 m.n.m. obec Ptrukša.

Susedí s katastrálnymi hranicami obcí: - v severnej časti s obcou Veľké Slemence, v severozápadnej časti s obcou Kapušanské Kľačany, v južnej časti s obcou Boťany a Čierna. Východná hranica kat. územia susedí so štátnou hranicou Ukrajina. Obec leží na urbanizačnej osi Košice – Trebišov - Veľké Kapušany.

Návrh

1. nové plochy občianskej vybavenosti situovať pri obecnom úrade
2. novú občiansku vybavenosť komerčného charakteru (obchod, služby) navrhujeme situovať okrem centra aj rozptýlene v bytovej zástavbe formou polyfunkčných rodinných domov
3. nevýrobné služby situovať v polyfunkčnej lokalite bývania a služieb.
4. plochy bývania na hranici zast. územia rozvíjať v lokalite pri „Palagči“ a pri ihrisku. Výstavbou mimo zastavané územie rešpektovať minimálny záber poľnohospodárskej pôdy
 - nezmenšovať existujúce plochy stromovej zelene.

5.1 Priestorové a kompozičné regulatívy

Z hľadiska urbanistickej kompozície je navrhované obec rozvíjať v súlade s jej terajšou kompozičnou štruktúrou formou ulicovej zástavby s orientovaním ulíc severo-južným smerom s východo-západným prepojením na centrálnu časť obce.

V území je navrhované vytvorenie centrálneho priestoru pred obecným úradom. Úpravou vodnej plochy „Palagče“ sa vytvorí plocha pre kultúrne aktivity a oddych obyvateľov obce. Navrhovaná lokalita je zároveň plochou pre výsadbu náhradnej zelene za výrub stromov a krov v katastri obce.

V sídle výrazne prevláda 1–2 podlažná zástavba rodinných domov. Medzi priestorové dominanty krajiny je potrebné, okrem veží kostolov a stromoradií vysadených okolo poľných ciest, zaradiť tiež poľnohospodársky dvor. Dvor je možno v súčasnosti zaradiť medzi estetické závady skúmaného územia.

5.2 Prvky funkčného a priestorového usporiadania územia

5.2.1 Občianske vybavenie

Regulačné prvky pri realizácii nových objektov a rekonštrukcii jestvujúcich objektov občianskeho vybavenia, výrobných a nevýrobných služieb pri ich situovaní v zastavanom území obce sú nasledovné:

č. v graf	zariadenie	max. podl.	zastavaná plocha	koeficient zastavan.	počet zamest.	plocha pozemku
--------------	------------	---------------	---------------------	-------------------------	------------------	-------------------

			m ²	pozemku	súč/návrh	v ha
1	obecný úrad	2	200	0,36	2/5	0,055
1	kultúr. dom, knižnica, klub	2	300	0,30	0	0,1
2	materská škola	1	285	0,33	3/5	0,0825
3	kostol – grekokat.. cirkev	1	150	0,1	0	0,15
4	kostol – reform. cirkev	1	120	0,1	0	0,12
5	dom smútku	1	100	0,6	0	0,015
6	potraviny (súkr.)	2	120	0,8	1/2	0,015
7	Jednota - potraviny, pohostinstvo	2	250	0,29	2/2	0,085
9	potraviny (súkr.)	2	120	0,8	1/2	0,015
10	futbalové ihrisko	-	-	-	0	1,07
11	objekt TJ, šatne, tribúna	2	80	0,53	0	0,015
12	hospodársky dvor	1 - 2	7500	0,088	10/15	8,50
13	amfiteáter	1	1000	0,5	0	0,2
14	požiarna zbrojnica	1	70	0,23	0/1	0,03
15	areál Nafta a.s. Gbely	1	550	0,55	35/40	0,1
16	ČOV	1	500	0,5	0/1	0,1

Návrh funkčného využitia územia obce

5.2.2 Priestorové usporiadanie nových lokalít bývania do r. 2021

Pri všetkých novostavbách a rekonštrukciách rodinných domov navrhujeme použiť šikmú strechu (sedlovú alebo stanovú). Pri samostatne stojacích domoch navrhujeme objekty orientovať na úzkych pozemkoch štítom do ulice.

Pri architektonickom výraze a tvarosloví objektov navrhujeme vychádzať z princípov uplatňovania regionálnych prvkov so šikmými strechami, rešpektujúc merítko a výraz týchto stavieb zlaďiť s ich funkčnou vybavenosťou.

Tento princíp navrhujeme uplatňovať aj v samotnom materiálovom prevedení.

Lokality navrhované v súčasne zastavanom území obce

Lokalita - prieluky:

Celkový počet navrhovaných byt. jednotiek:	55
z toho:	
maximálny počet bytových jednotiek do r. 2021	18
maximálna podlažnosť	1 nadzem. podlažia a obytné podkrovia,
veľkosť pozemkov	800 – 1000 m ²
šírka stavebného priestoru	18 m, 9 (16) m od osi prístupovej komunikácie
šírka uličného priestoru	10 - 12 m
doporučené využitie	polyfunkčné rodinné domy,

	bývanie, služby, komerčná vybavenosť
doplnková funkcia	drobné doplnkové objekty
nedoporučené funkcie a činnosti	v predzáhradkách výsadba hospodárskej zelene

Lokality navrhované v súčasne mimo zastavané územie obce

Lokalita – Pri Palagči:

Celkový počet navrhovaných byt. jednotiek: z toho:	15
maximálny počet bytových jednotiek do r. 2021	9
maximálna podlažnosť	1 nadzem. podlažia a obytné podkrovia,
veľkosť pozemkov	1000 m ²
šírka stavebného priestoru	18 m, 9 (16) m od osi prístupovej komunikácie
šírka uličného priestoru	10 - 12 m
doporučené využitie	polyfunkčné rodinné domy, bývanie, služby, komerčná vybavenosť
doplnková funkcia	drobné doplnkové objekty
nedoporučené funkcie a činnosti	v predzáhradkách výsadba hospodárskej zelene

Lokalita – Pri ihrisku :

Celkový počet navrhovaných byt. jednotiek: z toho:	3
maximálny počet bytových jednotiek do r. 2021	3
maximálna podlažnosť	1 nadzem. podlažia a obytné podkrovia,
veľkosť pozemkov	800 m ²
šírka stavebného priestoru	10 m, 9 (16) m od osi prístupovej komunikácie
šírka uličného priestoru	10 - 12 m
doporučené využitie	polyfunkčné rodinné domy, bývanie, služby, komerčná vybavenosť
doplnková funkcia	drobné doplnkové objekty
nedoporučené funkcie a činnosti	v predzáhradkách výsadba hospodárskej zelene

V zastavanom území obce, celkový navrhovaný počet pozemkov pre výstavbu rodinných domov je **55** z toho **do roku 2021 je max. počet pozemkov pre výstavbu rodinných domov 18.**

Mimo zastavané územie obce, celkový navrhovaný počet pozemkov pre výstavbu rodinných domov je **18** z toho **do roku 2021 je max. počet pozemkov pre výstavbu rodinných domov 12.**

Stavby pre chov drobného zvieratstva umiestňovať na pozemkoch rodinných domov, pokiaľ je prevádzka takých stavieb hygienicky nezávadná, alebo spĺňajú nasledovné požiadavky:

- objekty s hygienicky závadnou prevádzkou v obytnej zástavbe (stajne, nádrže na tuhé a tekuté exkrementy) situovať v nasledovnej vzdialenosti od objektov rodinných domov:

VDJ = 500 kg živej hmotnosti zvieratá)	do 1 VDJ (m)	2 VDJ (m)
Aa	15	20
Ab	10	15
Ba	10	15
Bb	5	10
Ca	25	30
Cb	20	25

A - ak objekt určený na bývanie má okno, alebo dvere orientované na objekty chovu

B - ak objekt určený na bývanie nemá okno, alebo dvere orientované na objekty chovu

C - hnojisko

a - medzi objektom chovu a objektom na bývanie je voľné priestranstvo

b - medzi objektom chovu a objektom na bývanie nie je voľné priestranstvo

Prestavba a dostavba jestvujúcej urbanistickej štruktúry je definovaná sústavou regulatívov, uvedených vo výkrese komplexného urbanistického návrhu.

Regulácia štruktúry zástavby

V obci je navrhnutá otvorená zástavba - prerušovaná štruktúra zástavby (samostatne stojace domy, dvojdomy).

Priestorová regulácia zástavby

- stavebná čiara – výkres č. 3

- regulačná čiara určujúca hranicu umiestnenia priečelia stavebného objektu. Kde nie je zobrazená, stotožňuje sa s uličnou čiarou – výkres č. 3

- regulačná čiara oddeľujúca jednotlivé funkčné celky, ktorých funkcia je určená farebným rozlíšením plôch podľa legendy od uličného priestoru (nepodfarbené plochy)

- usporiadanie zástavby je navrhnuté na 1 nadzemné podlažie a obytné podkrovie

- je regulované maximálne prípustnou podlažnosťou, určenou dvoma nadzemnými podlažiami (v čítane obytného podkrovia)

V územnom pláne je územie rozčlenené na lokality, v ktorých platí nasledovná funkčná regulácia zástavby s uvedením prípustného, obmedzeného a zakázaného využitia územia:

BV - vidiecka obytná zástavba nízkopodlažná – plochy rodinných domov

- územie slúži pre bývanie v rodinných domoch s doplnkovou hospodárskou funkciou

prípustné funkčné využívanie plôch:

- úžitkovú záhradu a drobnochov v rámci drobných stavieb
- zariadenia pre maloobchod, ekologicky nezávadné živnostenské a remeselnícke prevádzky slúžiace pre obsluhu tohoto územia (kaderníctvo, krajčírstvo a pod)

- detské ihriská, športové plochy

obmedzené funkčné využívanie plôch:

- sociálne, kultúrne, administratívne a zdravotné zariadenia
- komerčné záhradníctva

podmienky prevádzkovania uvedených činností:

- odstavné plochy musia byť riešené na pozemku prevádzkovateľa služieb
- uvedené činnosti nesmú mať negatívny vplyv na životné prostredie (hluk, vibrácie, zápach, odpadové vody znečistené ropnými látkami a pod.)

zakázané funkčné využívanie plôch:

- skladové zariadenia, zariadenia na spracovanie a výkup poľnohospodárskej produkcie
- servisy, garáže mechanizmov
- hygienicky závadná výroba

V - monofunkčné výrobné plochyprípustné funkčné využívanie plôch:

- výroba a výrobné služby
- zber a spracovanie druhotných surovín

obmedzené funkčné využívanie plôch:

- občianska vybavenosť
- skladové hospodárstvo, administratíva
- zariadenia verejnej technickej vybavenosti

zakázané funkčné využívanie plôch:

- bývanie

OV - monofunkčné plochy občianskej vybavenostiprípustné funkčné využívanie plôch:

- zdravotné zariadenia, školské zariadenia, kultúrne zariadenia, administratíva
- nevýrobné služby, maloobchod, veľkoobchod
- športové zariadenia

obmedzené funkčné využívanie plôch:

- servisy, garáže mechanizmov
- bývanie
- zariadenia verejnej technickej vybavenosti

zakázané funkčné využívanie plôch:

- výroba

Z - plochy zeleneprípustné funkčné využívanie plôch:

- záhrady, plochy poľnohospodárskej výroby

- parková zeleň, zeleň vodných tokov
- oddychové plochy s lavičkami

obmedzené funkčné využívanie plôch:

- detské ihriská, ihriská pre loptové hry
- chodníky, dopravné ihriská pre deti
- zariadenia verejnej technickej vybavenosti

zakázané funkčné využívanie plôch:

- výroba
- bývanie
- občianska vybavenosť mimo prípustné funkčné využitie

R - rekreačné plochy

prípustné funkčné využívanie plôch:

- zatrávnené plochy
- oddychové plochy s lavičkami
- športové plochy

obmedzené funkčné využívanie plôch:

- komerčná vybavenosť zameraná na poskytovanie služieb rekreantom – občerstvenie, obchod, požičovne športových potrieb, sociálne zariadenia, šatne
- ubytovacie služby
- bývanie

zakázané funkčné využívanie plôch:

- výroba

areály poľnohospodárskej a lesnej výroby

prípustné funkčné využívanie plôch:

- plochy poľnohospodárskej a lesnej výroby
- plochy komunikácií a odstavné plochy
- objekty pre garážovanie mechanizmov, skladovanie, údržbu, živočíšnu
- výrobu

obmedzené funkčné využívanie plôch:

- administratíva

zakázané funkčné využívanie plôch:

- občianska vybavenosť
- bývanie

zakázané funkčné využívanie plôch:

- bývanie

6. NÁVRH FUNKČNÉHO VYUŽITIA ÚZEMIA

Základná funkčná štruktúra územia sa odvíja od pôvodnej urbanistickej štruktúry. Vychádza zo základnej obytno - hospodárskej funkcie obce a nárokov na nové obytné plochy, limitovaná je zariadeniami technickej infraštruktúry.

Urbanisticko - architektonická kompozícia je navrhovaná tak, aby čo v najväčšej

možnej miere zohľadňovala všetky danosti územia, bez ekonomicky náročných zásahov. Naväzuje na súčasný stav a snaží sa zvýrazniť existujúce hodnoty.

Riešená obec Ptrukša má prevažne obytný charakter, bez výraznejšieho rozlíšenia jednotlivých funkčných plôch. Obytné štruktúry nízkopodlažnej zástavby popri obytnej funkcii zlučujú aj priestory a plochy pre domáce hospodárstvo a väčšie záhrady.

Od obce je výraznejšie odčlenená iba plocha poľnohospodárskej výroby a areál plynového strediska, ktoré je vo vlastníctve Nafta a.s. Gbely – činnosti vykováva Nafta Východ a.s, Michalovce.

V obci navrhujeme možnosť úpravy funkcie rodinných domov na polyfunkčné domy s prioritnou funkciou bývania a doplnkovou funkciou obchodno - obslužného charakteru.

V staršej obytnej zástavbe v návrhovom období tohoto územného plánu predpokladáme predovšetkým technickú a funkčnú modernizáciu, prípadne asanačnú prestavbu jestvujúcich objektov. Rekonštrukčné zásahy do jestvujúcej stavebnej štruktúry, riešené formou prestavieb navrhujeme tak, aby sa zachoval súčasný charakter priestorov.

V rámci ozdravných opatrení navrhujeme postupne asanovať devastované a nevyužívané objekty, nehygienické, neestetické objekty a provizoriá. Devastované obytné objekty navrhujeme na asanačnú prestavbu.

Rozšírenie zastavaného územia o nové plochy zástavby sú navrhované vo severozápadnej časti obce (lokalita „Pri Palagči“) na hranici zastavaného územia.

Ďalšia plocha pre výstavbu rodinných domov je navrhovaná v južnej časti obce (lokalita „Pri ihrisku“) na hranici zastavaného územia.

Občiansku vybavenosť navrhujeme koncentrovať najmä do centrálnej časti obce pri obecnom úrade. V objekte obecného úradu navrhujeme rekonštrukciu a nadstavbou zriadiť klub dôchodcov a mládeže a vytvoriť dostatočnú plochu pre kultúrny dom.

Objekt materskej školy je navrhovaný na rekonštrukciu.

Výrobu predstavuje v prvom rade zóna poľnohospodárskeho družstva. Túto plochu navrhujeme nerozširovať, v prípade realizácie nových chovných objektov tieto situovať tak, aby terajšie ochranné pásmo š. 400 m poľnohospodárskeho družstva bolo zachované.

Nová výstavba nie je povolená v ochranných hygienických pásmach. Týka sa to hlavne ochranného pásma poľnohospodárskeho družstva. V tomto ochrannom pásme sú povolené rekonštrukcie (nadstavby a prestavby).

7. NÁVRH RIEŠENIA BÝVANIA, OBČIANSKÉHO VYBAVENIA SO SOCIÁLNOU INFRAŠTRUKTÚROU, VÝROBY A REKREÁCIE

7.1 Demografický potenciál

Nárast počtu obyvateľov v obci bude úmerný možnostiam výstavby pre bývanie. Snahou územného plánu je vytvoriť podmienky pre stabilizáciu mladých rodín.

Obec patrí podľa počtu obyvateľov do veľkostnej skupiny do 2000 obyvateľov.

Vývoj a prognóza obyvateľstva k etapovým rokom

SUČASNÝ STAV				NAVRHOVANÝ STAV	
rok	1980	1991	2001	2011	2021
počet obyvateľov	645	564	544	575	650

7.2 Domový a bytový fond

V Ptrukši bol k sčítaniu ľudu, domov a bytov v roku 1991a v r. 2001 nasledovný stav domového a bytového fondu:

byty spolu:	174
- trvale obývané domy (byty):	150
z toho v rodinných domoch:	150
z toho v bytových domoch:	0
- neobývané domy (byty):	24

V obci sú v prevažnej miere zastúpené byty v rodinných domoch (100%). Takmer všetky boli postavené z tehál alebo z kameňa. Najväčší prírastok bytového fondu bol v rokoch 1961 - 1970, cca 40% bytov postavených po roku 1945.

Bilancia bytového fondu a potreba bytovej výstavby bola prepočítaná na základe:

- využiteľnosti existujúceho bytového fondu v návrhovom období ÚPN a výsledkov doplnkových prieskumov vykonaných v r. 2002
- zabezpečenie bytov pre prírastky obyvateľov

Vývoj počtu trvale obývaných bytov v rokoch 1980 – 2001 a návrh do roku 2021

Rok sčítania	1980	1991	2001	2021
Počet trval. obýv.bytov	166	134	150	180
Prírastok bytov	-21	+16	+30	
Počet byt. / 1000 obyv.	247,4	254,3	301,6	326,2
Okres Michalovce	233,9	257,5	283,0	278,2

Celkový prírastok novonavrhovaných bytov:

Návrh do r.2021

30 bytov

Vývoj obložnosti v rokoch 1970 – 2001 a návrh do roku 2021

Rok sčítania	1970	1980	1991	2001	2021
Obložnosť (obyv./byt)	4,1	4,36	3,93	3,3	3,5

Neobývané domy navrhujeme podľa kvality nosnej konštrukcie na prestavbu. K výhľadovému roku uvažujeme s výstavbou nových bytov v rodinných domoch a s výstavbou sociálnych bytov.

Nová bytová výstavba sa navrhuje v zastavanom území a mimo hranice zastavaného územia využívajúc aj nadrozmernosť záhrad.

7.3 Sociálna infraštruktúra

Sociálnu infraštruktúru v sídle predstavuje základná občianska vybavenosť, prislúchajúca danej funkcii sídla.

7.3.1 Školstvo a výchovné zariadenia

Zo zariadení predškolskej výchovy a základného školstva sa v riešenom území nachádza materská škola.

Materská škola

Materská škola je v objekte postavenom v 60-tych rokoch 20. storočia. Objekt je v čiastočne vyhovujúcom stavebnotechnickom stave, je plynofikovaný. Má vlastnú studňu a žumpu.

V súčasnosti navštevuje materskú školu 12 detí, kapacita materskej školy je 30 žiakov. Vyučujú v nej dvaja pedagógovia. Zamestnáva troch nepedagógov. Podlažná plocha objektu je 285 m², plocha pozemku je 1000 m². Má vlastnú jedáleň s kuchyňou.

Návrh

Pre 650 obyvateľov je potrebná kapacita materskej školy 30 žiackych miest s podlažnou plochou 250 m² a plochou pozemku 1000 m². Podlažná plocha objektu je postačujúca, plocha pozemku je vyhovujúca. Objekt materskej školy navrhujeme k výhľadovému roku rekonštruovať a modernizovať.

Základná škola

V obci sa nachádza objekt základnej školy v areáli kostola reformovanej cirkvy. V súčasnosti k svojmu účelu nie je využívaný. Objekt bol navrátený do vlastníctva cirkvi.

Žiaci navštevujú základnú školu v obci V. Slemence alebo V. Kapušany.

Návrh

Územný plán obce nenavrhuje takéto zariadenie.

7.4.2 Kultúra a osвета

Kultúrny dom, klubové priestory

Kultúrny dom je súčasťou obecného úradu o kapacite cca 150 stoličiek s kuchyňou.

Podlažná plocha kultúrneho domu je 150 m².

Tento objekt je potrebné rekonštruovať. Objekt je vo vlastníctve obce Ptrukša. Je využívaný k svojmu účelu. Plocha pozemku: 1000 m²

Návrh

V objekte sú navrhované nasledovné zariadenia:

- Kultúrny dom je navrhované rekonštruovať s podl. plochou 320 m² o kapacite 180 stoličiek
- Klub dôchodcov je navrhované rekonštruovať s podl. plochou 41 m² o kapacite 20 stoličiek.
- Obecný úrad je navrhované doplniť nadstavbou s podl. plochou 330 m².

Amfiteáter

Oproti obecnému úradu je navrhovaná plocha amfiteátra. Amfiteáter je pre cca 80 divákov s celkovou plochou 250 m². Bude súčasťou upraveného (revitalizovaného) územia „Palagča“.

Knižnica

V obci sa nachádza knižnica v priestoroch kultúrneho domu s 850 knižnými jednotkami. V súčasnosti je nevyužívaná.

Návrh

Navrhujeme obnovu obecnej knižnice v objekte obecného úradu s doplnením internetovej knižnice.

7.4.3 Telovýchova a šport

Telovýchovné zariadenia v riešenom území sú zastúpené športovým areálom - futbalovým ihriskom s plochou 10 774 m². V areáli ihriska absentuje tribúna pre divákov, šatne a soc. vybavenie.

Telocvičňa sa v obci nenachádza.

Návrh

Areál futbalového ihriska navrhujeme rozšíriť a doplniť o viacúčelové ihrisko a tenisové ihriská. Navrhujeme rekonštrukciu TJ, v ktorej budú umiestnené šatňové priestory, socialne zariadenia a tribúna pre divákov.

Navrhovaná športová plocha na rozšírenie v rámci areálu je 1500m² - 4500 m².

7.4.4 Zdravotníctvo a socialna starostlivosť

V obci sa nenachádza zdravotné stredisko, ani ordinácia lekára.

Obec Ptrukša využíva lekárske služby lekára vo V. Kapušanoch. Predpokladá sa aj naďalej využívať služby zdravotných zariadení vo V. Kapušanoch.

7.4.5 Komerčná infraštruktúra

V obci sú celkom 3 maloobchodné zariadenia s celkovou podlažnou plochou 500m².

Dva obchody sú zriadené v rodinných domoch využívaných polyfunkčne pre bývanie a obchod, alebo v účelových objektoch. Ako účelový objekt bolo postavené

nákupné stredisko Jednoty s pohostinstvom a potravinami pri miestnej komunikácii v strede obce.

Veľkoobchodné zariadenia s väčšou plošnou výmerou sa v obci nenachádzajú.

Návrh

Maloobchodné zariadenia základného potravinárskeho sortimentu navrhujeme aj naďalej riešiť formou rozptýlených objektov po celej obci.

Ubytovanie a stravovanie

V zastavanom území obce nie sú v súčasnosti žiadne verejné ubytovacie zariadenia. Nachádza sa tu pohostinstvo v súkromnom vlastníctve a vo vlastníctve Jednoty.

Návrh

Nové reštauračné zariadenia navrhujeme zriadiť v objektoch rodinných domov. V rekonštruovanom kultúrnom dome navrhujeme zriadiť jedáleň.

Služby nevýrobné

V obci sa nenachádza zariadenie tejto kategórie.

Návrh

Vo výhľadovom období takéto prevádzky (napr. kaderníctvo, holičstvo a i.) navrhujeme zriadiť aj v objektoch rodinných domov alebo v prenajatých priestoroch v objekte obecného úradu a pod.

7.4.6 Verejná správa a administratíva

Verejná správa

Obecný úrad sa nachádza v účelovom objekte. Podlažná plocha kancelárií a zasaďačky obecného úradu je 200 m². K návrhovému obdobiu je potrebné rozšíriť priestory obecného úradu rekonštrukciou a nadstavbou.

Pošta,

sa v obci nenachádza. Obec spadá pod obec Ruská. Vo výhľadovom období sa takéto zariadenie nenavrhuje.

Požiarna zbrojnica,

sa nachádza pri obecnom úrade. Stavebno - technický stav je nevyhovujúci.

Návrh

Vo výhľadovom období navrhujeme novostavbu požiarnej zbrojnice pri obecnom úrade.

7.4.7 Ostatné zariadenia

Dom smútku

Na miestnom cintoríne sa nachádza novostavba domu smútku s kapac. cca 50 stoličiek so zastavanou plochou 100 m². Objekt je po kolaudácii.

Cintorín

Cintorín je situovaný vo východnej časti obce. Súčasná plocha 5,5 ha. Kapacita cintorína postačuje aj k výhľadovému obdobiu.

Čistička odpadových vôd

Návrh

Juhozápadnej časti kat. územia obce pri areáli Nafta Gbely navrhujeme čističku odpadových vôd.

Navrhovaná plocha: 0,5 ha.

7.4.8 Kultúrne a historické pamiatky

Kostol,

- grekokatolícky – kostol je v správe farského úradu V. Slemence. Stavebno - technický stav je vyhovujúci. Kostol nie je evidovaný v Ústrednom zozname pamiatkového fondu Slovenska.

- reformovaný – kostol je v správe farského úradu V. Slemence. Stavebno - technický stav je vyhovujúci. Kostol nie je evidovaný v Ústrednom zozname pamiatkového fondu Slovenska.

Návrh

Obec si môže zaviesť v zmysle § 14 pamiatkového zákona evidenciu pamätihodností obce. Takou zaujímavou technickou pamiatkou je lanový zavesený most cez Latoricu, ktorú navrhujeme ako pamätihodnosť obce.

7.4.9 Štruktúra a kapacita občianskej vybavenosti

K návrhovému roku 2021 je potrebné uvažovať s nasledovnou štruktúrou a kapacitou občianskej vybavenosti:

občianska vybavenosť	terajšia kapacita	navrhovaná kapacita	poznámka
materská škola	12 žiakov 285 m ² podl. pl.	30 žiakov 300m ² podl. pl.	objekt kapacitne vyhovuje, potrebná rekonštrukcia s prestavbou strešného priestoru
kultúrny dom	150 stoličiek 200 m ² podl. pl.	180 stoličiek 250 m ² podl.pl.	objekt kapacitne nevyhovuje je potrebná rekonštrukcia
grekokat.kostol	150 m ² podl. pl.	150 m ² podl. pl.	objekt vyhovuje,
refor. kostol	120 m ² podl. pl.	120 m ² podl. pl.	objekt vyhovuje
obecný úrad	500 m ² podl. pl.	100 m ² podl.pl.	objekt kapacitne nevyhovuje je potrebná rekonštrukcia
knižnica	50 m ² podl. pl.	50 m ² podl. pl	umiestniť v kult. dome
požiarna zbrojnica	48 m ² podl. pl	48 m ² podl. pl	navrhujeme novostavbu
cintorín	5,5 ha	5,5 ha	postačujek výhľadovému obdobiu
dom smútku	100 m ² podl. pl.	100 m ² podl. pl.	postačujek výhľadovému obdobiu
šport	1,1 ha	1,1 ha	ihrisko je vyhovujúce, areál

			rozšíriť o ďalšie ihriská
Objekt TJ	35 m ² podl. pl.	80 m ² podl. pl.	rekonštruovať, doplniť o šatňové priestory a WC, komerč. vybavenosť
komerčná vybavenosť	500 m ² podl. pl.	1000 m ² podl. pl.	komerčná vybavenosť má v obci dostatočné plochy, nové plochy je možné zriadiť v rodinných domoch
ČOV	0	150 m ² podl. pl.	novostavba

7.4.10 Archeologické lokality

V kat. území obce nie sú evidované archeologické lokality.

7.4.11 Rekreácia, kúpeľníctvo a šport

Do riešeného územia nezasahuje žiadne stredisko cestovného ruchu.

V obci je vybudovaný športový areál, ktorý je situovaný na okraji zastavaného územia obce v južnej časti. Pre každodennú rekreáciu a oddych bude slúžiť upravený priestor „Palagča“.

Jednou zo zaujímavosti tohto územia je aj blízka chránená krajinná oblasť v CHKO Latorica, ktorá je zaujímavá pre turistické aktivity, nielen svojimi prírodnými danosťami ale aj miestnou atrakciou - „lanový most cez Latoricu“.

Kúpeľné, alebo iné významné priestory sa v kat. území obce nenachádzajú.

7.4.12 Ťažba nerastných surovín

Prieskumné územie

Riešené územie spadá aj do prieskumného územia „Východoslovenská Nížina I. – ropa a zemný plyn“.

Chránené ložiskové územie, dobývacie priestory

Na katastrálnom území sa nachádza časť dobývacieho priestoru „Kapušíanske Kľačany“, ktorého hranice sú identické s hranicou chráneného ložiskového územia „Ptrukša“ resp. dobývací priestor, ktorý je určený na zabezpečenie ochrany výhradného ložiska zemného plynu. Využívanie a ochranu výhradného ložiska prevádza „Nafta a.s. Gbely“.

7.4.13 Poľnohospodárstvo

V západnej časti intravilánu obce sa nachádza hospodársky dvor „Roľnícke družstvo Čepeľ“. Družstvo je zamerané na živočíšnu a čiastočne rastlinnú výrobu. V súčasnosti sa v areáli družstva prevádzkuje výkrm hovädzieho dobytku v počte 200ks. Vo výhľadovom období sa predpokladá rozširovanie chovu HD.

Rastlinná výroba je zameraná na hustosiate obiloviny a krmné plodiny z dôvodu ťažkej až veľmi ťažkej pôdy.

Pôdu obhospodaruje roľnícke družstvo Čepeľ a súkromne hospodáriaci roľníci.
V súčasnosti roľnícke družstvo obhospodaruje v kat. území:

Poľnohospodárska pôda v kat. území: 306,0 ha

z toho: - ornej pôdy v katastrálnom území = 212,0 ha

- plocha viníc = 0,0

- plocha záhrad = 30,0 ha

- plocha ovocných sádov = 0,0 ha

- plocha trvalých trávnatých porastov: - lúku = 62,0 ha

- pasienky = 2,0 ha

- nepoľnohospodárska pôda = 378,0 ha

v tom: - plocha lesov = 43,0 ha

- plocha vodných plôch = 67,0 ha

- plocha zastavaného územia = 22,0 ha

- ostatná plocha = 255,0 ha

Celková plocha katastrálneho územia = 693,0 ha

**V katastrálnom území obce Ptrukša sa nachádzajú tieto najlepšie BPEJ:
- 31201 – 6 sk, 31301, 35901 – 7 sk, 39401 – 8 sk**

Na skúmanom území sa nachádzajú tieto bonitované pôdno-ekologické jednotky:

03 12 003 -31 201 / 6 sk

/FMG/ fluvizeme glejové ťažké, rovina bez prejavu plošnej vodnej erózie, pôdy bez skeletu, ťažké pôdy (ílovihlinité)

03 13 004 -31 301 / 7sk

/FMG až FMp/ fluvizeme glejové až fluvizeme pelické, veľmi ťažké, rovina bez prejavu plošnej vodnej erózie, veľmi ťažké pôdy (ílovité a íly 03 57 002 -35 701 / 6sk

03 59 201 – 35 901/ 7 sk

/RMa/ regozeme arenické (piesočnaté) na viatych pieskoch a rozplavených viatych pieskoch, ľahk, rovina bez prejavu plošnej vodnej erózie, ľahké pôdy

03 98 004 – 39 401 / 8 sk

/GL) gleje, stredne ťažké, ťažké až veľmi ťažké (ílovité a íly), rovina bez prejavu plošnej vodnej erózie

Klimatický región teplý, veľmi suchý, nížinný, kontinentálny, suma priemerných denných teplôt > 10° C 3160 / 2800, dĺžka obdobia s teplotou vzduchu nad 5° C 232, klimatický ukazovateľ zavlaženia 200 – 150, priem. teplota v januári -3 - 4° C, teplota vo vegetačnom období 15 – 17° C

Návrh

Pri spracovaní územného plánu v max. možnej miere akceptovať zásady ochrany PPF, upravené v § 8, odseku 1, zákona č. 307/1992 Zb. o ochrane PPF. Živočíšna výroba je zameraná najmä na chov ošípaných. Hospodársky dvor družstva využívať na činnosti súvisiace s rastlinnou výrobou a umiestnenie technických zariadení. Živočíšnu výrobu nerozširovať, postupne nahradiť činnosťami súvisiacimi s remeselnou výrobou a agroturistikou.

V katastrálnom území sa nachádzajú melioračné zariadenia - odvodňovacie

drenáže.

Návrh

Do budúcnosti sa neuvažuje s novými odvodneniami, preto bude potrebné venovať pozornosť údržbe a rekonštrukcii existujúcich. Závlahy nie sú vybudované ani sa neuvažujú.

7.4.13 Lesné hospodárstvo

V obci sa lesné hospodárstvo nenachádza

7.4.14 Skladové hospodárstvo

Zariadenie tohto odvetvia sa v obci nenachádza ani nenavrhuje.

7.4.15 Stavebníctvo

Zariadenie tohto odvetvia sa v obci nenachádza ani nenavrhuje.

8. VYMEDZENIE ZASTAVANÉHO ÚZEMIA OBCE

Zastavané územie obce k 1. 1. 1990 je vymedzené hranicami zastavaného územia v zmysle NV SR č. 152/1996 Z.z.

Zastavané územie obce v zmysle zákona č. 237/2000 Z.z. je navrhované na rozšírenie o tieto nové lokality bývania:

- v severozápadnej časti obce o časť navrhovanej lokality rodinných domov – lokalita „Pri Palagči“
- v juhovýchodnej časti – lokalita „Pri ihrisku“

9. VYMEDZENIE OCHRANNÝCH PÁSIEM OBCE A CHRÁNENÝCH ÚZEMÍ

Ochranné pásma

- pásmo hygienickej ochrany hospodárskeho dvora 300 a 450m od chovných objektov
- ochranné pásmo elektrických vedení - pri napätí od 1 do 35 kV vrátane 10 m,
- v súvislých lesných porastoch 25 - 50 m
- pri napätí od 35 do 110 kV vrátane 15 m od krajného vodiča.
- ochranné pásmo zaveseného káblového vedenia s napätím od 1 do 110 kV vrátane je 2 m od krajného vodiča na každú stranu
- ochranné pásmo transformovne VN/NN - 10 m od konštrukcie transformovne
- ochranné pásmo pre plynovody a prípojky s menovitou svetl. do 200 mm-4 m
- ochranné pásmo pre NTL a STL plynovody a prípojky, ktorými sa rozvádzajú plyny v zastavanom území obce 1 m
- ochranné pásmo pre STL plynovody a prípojky vo voľnom priestranstve 4 m
- a v nezastavanom území 10 m

- ochranné pásmo od regulačnej stanice 8 m
- bezpečnostné pásmo VTL plynovodu s menovitou svetlosťou do 350 mm-20m
- bezpečnostné pásmo VVTL plynovodu s menovitou svetlosťou do 300 mm-20m
- ochranné pásmo ciest III. triedy 20 m od osi komunikácie mimo zastavané územie
- telekomunikačne káble - 1m
- vodovod a kanalizácia - 2m
- jestvujúca zástavba (prístupové komunikácie)
- ochranné pásmo cintorína nie je stanovené – realizácia verejného vodovodu

Chranené územia

Prírodná rezervácia

Na riešenom území sa nachádza v južnej a juhozápadnej časti kat. územia lokalita s osobitnou ochranou prírody a krajiny v zmysle zákona NR SR č. 287/94 Z.z. o ochrane prírody a krajiny: chránená krajinná oblasť CHKO Latorica s 2. stupňom ochrany - **rešpektovať ochranu tohto územia.**

Ložiskové územie, dobývacie priestory

Na katastrálnom území sa nachádza časť dobývacieho priestoru „Kapušíanske Kľačany“, ktorého hranice sú identické s hranicou chráneného ložiskového územia „Ptrukša“ resp. dobývací priestor, ktorý je určený na zabezpečenie ochrany výhradného ložiska zemného plynu. Využívanie a ochranu výhradného ložiska prevádza „Nafta a.s. Gbely.“

Riešené územie spadá aj do prieskumného územia „Východoslovenská Nížina I. – ropa a zemný plyn“.

10. NÁVRH RIEŠENIA ZÁUJMOV OBRANY ŠTÁTU A POŽIARNEJ OCHRANY, OCHRANY PRED POVODŇAMI

10.1 Návrh z hľadiska obrany štátu

Z hľadiska obrany štátu, v danom území nie sú stanovené osobitné požiadavky.

Stručné zhodnotenie stavu zabezpečenia CO v obci:

V súčasnosti obec má spracovaný plán ukrytia obyvateľstva obce.

Ukrytie v katastrálnom území obce Ptrukša je vymedzené hranicou súčasne zastavaného územia obce.

Celkový počet stálych a havarijných úkrytov, umiestnených v stavbách v zmysle § 2 ods. 1 písm. a, b a § 2 ods. 3 písm. d, vyhlášky MV SR č. 297/1994 Z. z. v znení vyhlášky MV SR č. 349/1998 Z.z. je zhrnutý v tabuľke:

Ptrukša	ÚBS spolu
---------	-----------

	počet	kapacita
r. 2001	25	500
r. 2021	30	600

Poznámka: SÚ – stále úkryty HÚ – havarijné úkryty, UBS – úkryt budovaný svojpomocne

Maximálna dochádzková vzdialenosť do úkrytov je navrhovaná 250 bm.

Úkryty sú navrhované v suterénoch rodinných domov, ktoré budú budované výlučne svojpomocne. Pre jednu ukrytú osobu musí byť zabezpečené min. 1,5 m² podlahovej plochy úkrytu. Úkryt sa musí zvoliť v blízkosti miesta pobytu ukryvaných, aby ho mohli v prípade ohrozenia včas dosiahnuť.

10.2 Návrh z hľadiska požiarnej ochrany

Z hľadiska požiarnej ochrany je potrebné dodržiavať odstupové vzdialenosti medzi objektami uvedené v stavebnom zákone. V zmysle zákona č. 126/1985 Zb. o požiarnej ochrane sú zohľadnené požiadavky požiarnej bezpečnosti stavieb.

Pri zrealizovaní vodovodnej siete navrhujeme osadiť požiarne hydranty.

10.3 Návrh z hľadiska ochrany pred povodňami

Z hľadiska ochrany územia pred povodňami v danom území sú zrealizované tieto opatrenia :

- jestvujúce regulácie tokov Sirín a Krivý potok,
- jestvujúce kanály
- jestvujúca hrádza pri rieke Latorica

Pri toku Latorica, v južnej a juhozápadnej časti kat. územia, je zrealizovaná hrádza. V tomto úseku je zvýšená ochrana pred povodňami. Je potrebné ponechať obojstranný manipulačný pás šírky 10 m.

Návrh

Navrhujeme riešiť nepriaznivé vplyvy v kat. území dobudovaním zariadenia stabilizujúceho vodnú hladinu v ramene Palagča v toku Sirín cca na kóte 99,50 m.n.m.. Pre zabezpečenie ochrany zastavaného územia proti Q 100 ročným vodám navrhujeme neupravené rameno Palagča v toku Sirín regulovať resp. revitalizovať. Dno je navrhované na prehĺbenie. Vyťažená hlina bude použitá na vytváranie okraja vodnej plochy, vysvahovaním so sklonom 2% smerom k vodnej hladine. Na spevnenie brehov bude použitý prírodný materiál s vegetačným krytom.

Pri revitalizácii „Palagče“ je navrhované vybudovať stavidlo na toku Sirín, aby došlo k vzduťu hladiny vody. Vzduťá voda vnikne do ramena Palagča prepojovacím kanálom a následne bude odtekať do kanála „Krivý“, ktorý je prepojený s tokom Sirín (projekt: revitalizácia ramena toku Sirín – Palagča. Ing. Kutný). Kóty príľahlého terénu sú okolo 101 m.n.m. Vzduťá hladina bude cca 1,5 m pod terén om. Prepojovací kanál Sirín – Palagča má dĺžku 130 m. Trasa kanála pokračuje Palagčou až po kanál „Krivý“ v celkovej dĺžke 722,83 m.

Vytvorená vodná plocha – Palagča je 27 324 m² t.j. 2.73 ha. Táto úprava bude pozitívne vylepšovať životné prostredie v zastavanom území obce.

Ďalšie toky „Sirín, Krivý potok, Latorica v kat. území obce sú smerovo ustálené, nespevnené, zarastené brehovým porastom.

- opevnenie brehov tokov riešiť spôsobom oživenej kamennej nahádzky bez použitia betónových prvkov
- pre oživenie brehov sa odporúča využiť domáce druhy stromov a krov
- nad brehovou čiarou nádrže nerealizovať žiadny výrub stromov

Pozdĺž brehov mimo intravilán obce navrhujeme ponechať obojstrannú územnú rezervu 10 m. V zastavanom území navrhujeme ponechať územnú rezervu 3 m.

11. NÁVRH OCHRANY PRÍRODY A TVORBA KRAJINY, KOSTRA ÚZEMNÉHO SYSTÉMU EKOLOGICKEJ STABILITY

Katastrálne územie obce Ptrukša je situované v juhovýchodnej časti okresu Michalovce. Terénna výšková členitosť je minimálna. Pohybuje sa v rozmedzí od 98,5 m.n.m. – hladina Latorice až po 109 m.n.m. obec Ptrukša.

11.1 Všeobecná charakteristika prírodných pomerov:

Riešený priestor podľa geomorfologického členenia SR /Mazúr, Lukniš, 1980/ je súčasťou alpsko-himalájskej sústavy, podsústavy Panónska panva, provincia Východopanónska panva, provincia Veľká Dunajská kotlina, Oblasť Východoslovenská nížina, celok Východoslovenská rovina, krajinný podcelok Latorická rovina a Kapušianske pláňavy.

Geomorfológia:

Východoslovenská nížina, do ktorej riešené územie spadá, predstavuje intenzívne poklesavajúcu panvu vyplnenú neogennými a sčasti i kvartérnymi sedimentami. Redeponované sedimenty tvoria v súčasnosti íly, piesky, štrky, čiastočne tufy a tufity. Jednotlivé tektonické kryhy tvoriace panvu nepoklesávali rovnomerne. Poklesnuté časti sú vyplnené až 60 m mocnými polohami kvartérnych štrkov, ílov a pieskov. Na povrchu ich pokrývajú pokrovy spraší a sprašových hĺn. Poklesy vo Východoslovenskej nížine majú za následok aj vejárovitý tvar riečnej siete.

Na okrajoch Východoslovenskej nížiny prevládajú illimerizované pôdy. Sprašové tabule sú charakteristické degradovanými černozemami. V nížinných polohách prevládajú nivné pôdy glejové, zastúpené sú aj pôdy lužné. Na zvetranejších vulkanických horninách sú zastúpené hnedé pôdy. V riešenom území prevládajúce pôdné druhy - pôdy nivných oblastí - prevážne ilovito –

hlinité s nízkym obsahom humusu 2 až 3 %. Pôdotvorný substrát – sprašové hliny a nevápnité nivné uloženy. Celková hĺbka pôd - prevládajú pôdy stredne hlboké 30 až 100 cm.

Prírodné zdroje:

Riešené územie je známe bohatými náleziskami zemného plynu a gazolínu.

Klimatické charakteristiky :

Klimatické a hydrologické charakteristiky sú veľmi dôležitým prvkom pre definovanie nielen vodného potenciálu, ale aj pre stanovenie ekologickej kvality posudzovaného územia.

Klimatický patrí riešené územie do teplej oblasti, podoblasti mierne vlhkej, okrsok teplý, mierne suchý s chladnou zimou. Priemerná ročná teplota vzduchu je 9 až 10⁰ C, s priemernými ročnými úhrnmi zrážok 600 - 650 mm. Priemerná teplota vzduchu vo vegetačnom období je 16 - 17⁰C. Počet mrazových dní v roku /min. teplota vzduchu - 0,1 ⁰C a nižšia/ je 100 až 120 dní. Ročný počet dní so snehovou pokrývkou 50 - 60 dní. Maximum snehovej prikrývky priemerne 20 až 30 cm. Smer vetra v roku južný 19 %, severný 11 %, západný 5 %, severozápadný 4 %, severovýchodný 4 %, juhovýchodný 4 %, juhozápadný 3 % a východný 2 %. Na bezvetrie pripadá 48 % v roku. Ročná oblačnosť pod 60 %. Trvanie slnečného svitu za rok v priemere nad 2200 hodín.

Sezónne charakteristiky trendových zmien zrážok /1900 - 1975/

Sezónne charakteristiky trendových zmien zrážok (1900 – 1975)

Obdobie Stanica K. Chlmec	trendový pokl. v mm		rozdiel mm	percento poklesu %
	z	na		
zimné	227	239	+12	5,29
letné	389	340	- 49	12,60
rok	616	579	- 37	6,01

Dlhodobé trendy zrážkových bilančných zmien v oblasti Východoslovenskej nížiny boli analyzované v ôsmich zrážkomerných staniciach. Najvýraznejší ročný trendový pokles bol zaznamenaný v zrážkomernej stanici Michalovce /pokles o 185 mm/. Zrážkomerná stanica Kráľovský Chlmec zaznamenala ročný trendový pokles o 37 mm. Výsledky poukazujú na výraznú priestorovú diferenciáciu trendových poklesov. Na základe tohto je možné predpokladať, že dôvody zmien sú nielen globálneho charakteru, ale aj lokálneho /intenzita antropického vplyvu/.

Pasport osobitne významných častí prírody a krajiny :

a) Osobitne chránené časti prírody a krajiny:

- **Veľkoplošné chránené územia:**

- **CHKO Latorica**

Chránená krajinná oblasť Latorica zasahuje do riešeného územia v jeho južnej časti. Na tomto území platí druhý stupeň ochrany v zmysle zákona o ochrane prírody a krajiny. Celá CHKO Latorica je pomerne rozsiahle územie s rozptýlenými ekosystémami, významnými pre zachovanie biologickej rozmanitosti a ekologickej stability, s charakteristickým vzhľadom krajiny. Latorická rovina, ako krajinný podcelok

Východoslovenskej nížiny, sa rozprestiera pozdĺž rieky Latorica. Z juhu ju ohraničujú Medzibodrožské pláňavy, na západe Trebišovská tabuľa a Ondavská rovina, na severe Malčická tabuľa a Kapušianske pláňavy a na východe siaha až po štátnu hranicu s Ukrajinou. územie CHKO Latorica zahrňa hlavný tok Latorice a dolnú časť toku Laborca a Ondavy so sústavou mŕtvych ramien s príľahlými lužnými lesmi a aluviálnymi lúkami. Prírodné lužné lesy reprezentujú komplexy s charakteristickými, dnes už zriedkavými a mimoriadne vzácnymi vodnými a močiarnymi biocenózami. Pravidelne zaplavované trávnaté porasty slúžiace ako pastviny sú charakterizované rozptýlenými skupinami krovín a krovinných spoločenstiev, ako aj ojedinelými stromami, prevážne vrbami. Na území CHKO Latorica nie je zachovaná pôvodná krajinná štruktúra. Táto bola pozmenená spolupôsobením prírodných faktorov a človekom, čím tu vznikla druhotná krajinná štruktúra.

V deprésiach prevládajú lužné lesy a trvalé trávnaté porasty často prerušované močiarimi a mŕtvymi ramenami. Je tu významne zastúpená rozptýlená stromová a krovitá zeleň. V rovinnej časti prevládajú oráčiny so sieťou ciest a odvodňovacích kanálov. Mezofilné až vlhké lúky sa nachádzajú v podobe menších enkláv v lokálnych preliačinách s výskytom menších močiarov. Južná časť územia je typická výskytom ostrovov piesčitých dún, na ktorých rastú agátové a dubové lesíky s pasienkami, vinicami a sadmi a na medzidunových zníženinách s močiarimi.

- **Maloplošné chránené územia:** nie sú vyhlásené

- **Chránené stromy** - nie sú vyhlásené

b) Časti prírody pripravované na ochranu:

V súčasnosti nie sú pripravované žiadne lokality na ochranu. V Návrhu Preventívnych opatrení ochrany prírody, spracovaný Slovenským ústavom pamiatkovej starostlivosti a ochrany prírody

Bratislava v roku 1975, bolo územie v južnej časti riešeného územia zahrnuté do kategórie "C" chránených území, t.j. do území a častí prírody s výraznými biologickými a estetickými prvkami prírody pod názvom " Kapušianske pastviny". V súčasnosti, v zmysle platného dokumentu ochrany prírody a krajiny - „ Regionálny územný systém ekologickej stability“ je na časti tohto priestoru vyhlásený druhý stupeň ochrany v zmysle zákona NR SR č. 543/2002 Z.z. o ochrane prírody a krajiny – CHKO Latorica.. Priestor zahŕňa okrem iného aj zvyšky prirodzených, v minulosti pravidelne zaplavovaných lúk v inundačnej oblasti Latorice. Lúky s prirodzenou druhovou skladbou, rozptýlenou i skupinovou stromovou a krovinnou zeleňou zloženou z rôznych druhov drevín mäkkého lužného lesa sú význačným biotopom vtáctva dopĺňujúcim jestvujúce plochy mŕtvych ramien a súčasne prináležia k charakteristickým a pre danú oblasť typickým prírodným prvkom výrazne sa biologicky a esteticky uplatňujúcim v danom prostredí.

c) Významné krajinné prvky :

Významný krajinný prvok je taká časť územia, ktorá utvára charakteristický vyhl'ad krajiny alebo prispieva k jej ekologickej stabilite

V riešenom území boli vytipované nasledujúce významné krajinné prvky:

- **Kapušíanske pastviny**

Územie sa nachádza juhovýchodne od obce. Lokalita je jediným zachovalým torzom pôvodných mŕtvych ramien a mokradí. Existujúci vodný a močiarny biotop má svoj vlastný hydrologický režim založený najmä na saturácii spodných a zrážkových vôd. Priestor má určitý stupeň zazemnenia. Toto všetko sa v konečnom dôsledku odráža i v druhovej skladbe a štruktúre spoločenstiev. Celý priestor je v súčasnosti len málo zalesnený. Dominantnou drevinou je vrba v bylinnom poraste pálka.

- **Sirín**

Potok Sirín prechádza riešeným územím v smere sever - juh. Začiatok je na hranici k.ú. Veľké Slemence, nad obcou Ptrukša, odtiaľ pokračuje južným smerom cez obec Ptrukša, kde vytvára široké podmačané zníženie so stagnujúcou vodou, vodným rastlinstvom a lužnou vysokou vegetáciou. Širšie zázemie potoka Sirin vo voľnej krajine je lemované podmačanými plochami lúk, pasienkov a porastami drevinnej vegetácie. Vzhľadom na nižinný charakter riešeného územia dochádza len k pomalému odvádzaniu povrchových vôd. Potok so svojím zázemím plní v danom priestore i biologickú funkciu, je významným biotopom zvere vo svojej spodnej časti a súčasne spolu so zvyškami lúk vytvára neurbanizované, esteticky pôsobivé prírodné prostredie s predpokladmi špecifického rekreačného využitia ako zóna ticha.

Tok v spodnej časti pod obcou je sprevádzaný podmačanými pôdami sprevádzanými torzami pôvodných lužných biotopov.

- **Vodné a pobrežné ekosystémy s brehovými porastami toku Latorica**

Južná hranica riešeného územia prechádza vedľa mŕtvých ramien a vedľa samotného koryta rieky Latorica.. Samotný tok rieky Latorica pri úpravách nebol presmerovaný. Úpravami došlo len k vybudovaniu jednostupňových hrádzi. V medzihrádzovom priestore v inundačnom pásme Latorice si lužné lesy dlho udržiavali prirodzený charakter a to vďaka hustej sieti mŕtvych i živých ramien, medzi ktorými sa i v súčasnosti vyskytujú močiare. Obnova týchto porastov bola zabezpečovaná výlučne prirodzenou formou či už zo semena alebo z výmladkov. Tam kde prevažovala vrba sa porasty obhospodarovali ako les nízky. Nepriaznivú štruktúru lesných porastov zapríčinil rozvyjajúci sa drevospracujúci priemysel. Z tohto dôvodu sa do pôvodných porastov vysádzali šľachtené topole s cieľom dosiahnuť rýchlu produkciu dreva. Keďže v tej dobe ešte nebol dostatok skúsenosti s pestovaním šľachtených topoľov, tieto sa vysádzali často na nevhodných stanovištiach a v nevhodných kultivaroch.

Výhradne nižinný raz územia vytvoril predpoklady pre vývoj iba jediného – prvého vegetačného stupňa. Spolupôsobením ďalších faktorov, ako je dynamika hladiny povrchových a podzemných vôd, vznikli podmienky pre vznik lesných spoločenstiev súboru „c“. V lesných porastoch mal pôvodne prevahu dub zimný, spolu s hrabom, javorom poľným, lipou a brestom, čo vytváralo pestrú mozaiku flóry tohoto územia. Rozhodujúcim ekologickým faktorom, ktorý vplýval na vznik spoločenstiev mäkkého lužného lesa vrbových jelšín /Saliceto-Alnetum/, je stagnujúca voda. Jej hladina musí byť po väčšinu vegetačného obdobia nad povrchom pôdy a len v letných mesiacoch sa ustáľuje na úrovni terénu. V závislosti na stanovištných podmienkach jednotlivých lesných spoločenstiev sa tu vivinuli aj rastlinné spoločenstvá charakterizujúce jednotlivé skupiny lesných typov. V brestových jaseninách s hrabom sú najtypickejšie mrvica lesná /Brachypodium silvaticum/, čarovník obyčajný /Circea lutetiana/, žindava

európska /*Sanicula europaea*/ a veternica hájna /*Anemone nemorosa*/ . Vo vlhkejších brestových jaseňinách s topoľom sa dominantne vyskvtujú najmä chrastnica trsteníková /*Phalaroides arundinacea*/, a čarovník obyčajný. Najtypickejšími bylinnými druhmi vrbových jelšín sú ostrica predĺžená /*Carex elongata*/, smlz sivý /*Calamagrostis canescens*/, ľuľok sladkohorský /*Solanum dulcamara* a karabinec európsky /*Lycopus europaeus*/.

Rieka Latorica so svojím zázemím, dnes miestami reprezentuje zvyšky pôvodných lužných lesov značnej biologickej hodnoty. Charakteristické prírodno - krajinárske prvky sa výrazne estetický uplatňujú v kultivovanom, poľnohospodársky intenzívne využívanom území.

Vodná plocha rieky Latorica znásobuje hodnotu priestoru, prináša možnosti existencie na vodný biotop viazaných živočíšnych druhov a optimalizuje podmienky existencie pôvodných druhov. Vo väzbe na vegetačný kryt a rozmanitosť rastlinných spoločenstiev v okolí rieky vzrásta biodiverzita, potenciál a hodnota územia.

Je to zároveň významné refúgium zveri a vtáctva.

Priestor je zároveň významným nadregionálnym biokoridorom umožňujúcim migráciu a výmenu genetických informácií živých organizmov.

d) Charakteristika flóry a fauny riešeného územia:

- **Geobotanické členenie:**

Geobotanické členenie vychádza z Geobotanickej mapy Slovenska /Michalko a kol.,1987/. Geobotanická /vegetačná/ mapa SR je mapou vegetačno-rekonštrukčnou. Je výsledkom využitia znalosti o vegetácii v prírodných podmienkach územia a dlhodobého postupného výskumu v prírode. Súčasná potenciálna prirodzená vegetácia /predpokladaná vegetácia/ je vegetácia, ktorá by sa za daných klimatických, pôdných a hydrologických pomerov vyvinula na určitom biotope, keby vplyv ľudskej činnosti ihneď prestal.

Posudzovaný priestor podľa tohto členenia spadá do mapovej jednotky:

- U - Lužné lesy nížinné - subjednotka:
- Sx - Lužné lesy vrbovo-topoľové:

Spoločenstvá mäkkých lužných lesov rozšírených na holocenných nivách riek v teplej panónskej oblasti, na vlhkých, periodicky zaplavovaných fluvialných sedimentoch v nížinnom stupni do 250 m.n.m. Sú v nej zahrnuté fytoocenózy vysokokmenných vrbovo-topoľových lesov, krovitých vrb a všetky ich vývojové štádia. Krovinná etáž je chudobná na druhy a stupeň jej rozvoja závisí od režimu povrchových záplav. Bohatšie je zastúpené bylinné poschodie, lebo substrát bohatý na živiny poskytuje priaznivé podmienky pre jeho rozvoj. Na fytoocenologické zloženie a štruktúru vrbovo-topoľových spoločenstiev má rozhodujúci vplyv vertikálne kolísanie hladiny vody v koryte rieky.

- **Flóra:**

Riešené územie spadá do oblasti panónskej flóry /Pannonicum/, obvodu eupanónska xeroterlná flóra /Eupannonicum/ a do okrsku Východoslovenská nížina.

Takmer celé územie bolo v dávnej minulosti pokryté lužnými lesmi. Do pôvodnej skladby vegetačného krytu riešeného územia v značnej miere zasiahol človek, ktorý systematickým rúbaním a klčovaním lesných porastov prevážnu časť územia premenil na ornú pôdu, lúky a pasienky.

Do prirodzenej skladby takmer všetkých rastlinných spoločenstiev v riešenom území v posledných desaťročiach zasiahli vodohospodárske úpravy, intenzifikácia poľnohospodárstva, ťažba zemného plynu a ďalšie antropogénne faktory. Vodná a močiarná vegetácia je jedným z najvýznamnejších fenoménov. Je to relatívne najbohatší komplex prirodzených stanovišť s veľmi vzácnou vegetáciou. Sú to biotopy s vysokým počtom chránených a ohrozených druhov, ako je napríklad aldrovantka pľuzgiernatá /*Aldrovanda vesiculosa*/, húsenikovec erukovitý /*Beckmannia eruciformis*/, močiarka Baudotova /*Batrachium baudotti*/, žerušnica malokvetá /*Cardamine parviflora*/, elatinka kuričkovitá /*Elatine alsinastrum*/ bahnička kranská /*Eleocharis carniolica*/ iskernik bočnokvetý /*Ranunculus lateriflorus*/. Dominantný druh vysokej drevinnej zelene v južnej časti riešeného územia je najmä *Salix alba* - vrba biela,

Salix cinerea - vrba popolavá, vtrúsene *Salix caprea* - vrba rakyta, *Populus tremula* - topoľ osikový, *Fraxinus excelsior* – jaseň štíhly, *Alnus glutinosa* – jelša lepkavá v podrade *Frangula alnus* - krušina jelšová, *Euonymus europaea* – bršlen európsky, *Cornus sanguinea* – svib krvavý, *Viburnum opulus* - kalina ob., *Sambucus nigra* – baza čierna a i.

• Fauna:

Riešené územie podľa rozdelenia živočíšnych regiónov patrí do okrsku potiského pahorkatinného, obvodu juhoslovenského, oblasti panónskej.

Zo zoogeografického hľadiska predmetné územie sa nachádza v zóne lužných a zmiešaných lesov Východoslovenskej nížiny. Čez územie prebieha viacero hraníc areálov rozšírenia niektorých druhov živočíchov a vyskytuje sa tu aj niekoľko typických prvkov západokarpatských a východokarpatských elementov.

Z hľadiska zoogeografického zloženia fauny sa na území vyskytuje pestrá paleta živočíšnych druhov v malom od eurosibírskej zložky cez druhy európskeho rozšírenia, boreoalpínske, boreomontánne, po východoeurópske druhy listnatých lesov.

Z hľadiska migrácie živočíšnych druhov je potrebné zdôrazniť význam toku *Latorica*, ako migračnej cesty pri jarňách a jesenných migráciách vtákov, čo značne ovplyvňuje aj biodiverzitu vtáčích spoločenstiev na riešenom území.

Chránené a ohrozené druhy živočíchov uvádzané pre riešene územie v literatúre : kormorán veľký /*Phalacrocorax carbo*/, svrčiak zelenkavý /*Locustella naevia*/, trsteniarik vodný /*Acrocephalus paludicola*/, volavka purpurová /*Ardea purpurea*/, beluša malá /*Egretta gazeta*/, bocian biely /*Ciconia ciconia*/, bocian čierny *Ciconia nigra*/, kulík čierny /*Charadrius dubius*/ kačica chrpka /*Anas crecca*/. Profahlé lesy poskytujú útočisko početným zástupcom dravcov ako napríklad krahulec ob. /*Accipiter nisus*/, haja tmavá /*Milvus nigrans*/, sova ob. /*Strix aluco*/ sokol kobcovitý /*Falco vespertinus*/. Z chránených druhov drobných cicavcov majú tu vhodné životné podmienky piskor malý /*Sorex minutus*/, jež ob. /*Erinaceus europaeus*/, bielozubka krpatá /*Crocidurasualeovens*/, netopier ob. /*Myotis myotis*/, mačka divá /*Felis*

silvestris/, lasica ob /Musetela nivalis/.

Pochôdzkou zistené druhy vyskytujúcej sa fauny, ktorá v riešenom území nachádza priestor na reprodukciu:

a, **Obojživelníky:** ropucha obyčajná - /Bufo bufo/, Hrabavka škvrnitá - Pelobates fuscus, skokan zelený - Rana kl.esculenta,

b, **Plazy:** jašterica obyčajná - Lacerta agilis, užovka obyčajná - Natrix natrix,

c, **Vtáky:** škovránok poľný - Alauda arvensis, kačica divá - Anas platyrhynchos, kačica chrapačka - Anas querquedula, myšiarka ušatá - Asto otus, myšiak hôrny - Buteo buteo, stehlík obyčajný - Carduelis carduelis, bocian biely - Ciconia ciconia, kaňa močiarna - Circus aeruginosus, glezg obyčajný - Coccythraustes coccythraustes, kukučka obyčajná - Cuculus canorus, d'ateľ veľký - Dendrocopos major, pinka obyčajná - Fringilla coelebs, včelárík zlatý - Merops apiaster, vrabec poľný - Passer montanus, bažant obyčajný - Phasianus colchicus, straka obyčajná - Pica pica, hrdlička poľná - Streptopelia turtus,

d, **Cicavce:** srna hôrná - Capreolus capreolus, večernica pozdná - Eptesicus serotinus, zajac poľný - Lepus europeus, hraboš poľný - Microtus agrestis, netopier vodný - Myotis daubentoni, piskor obyčajný - Sorex araneus, sviňa divá - Sus scrofa, líška obyčajná Vulpes vulpes, krt obyčajný - Talpa europea,

Základný zoologický prieskum sa opieral o ornitológické poznatky získané z riešeného územia v predošlom období. Výsledky poznania boli aktualizované priebežnými, súčasnými terénnymi pozorovaniami.

Determinácia a identifikácia druhov bola prevádzaná vizuálne, sluchovou analýzou hlasových prejavov jednotlivých druhov a identifikáciou druhotných znakov výskytu.

11.2 Územný priemiet zaťaženia prírody a krajiny

1. Pasport vybraných bariérových prvkov :

- a, - Miestna dopravná sieť.
- b, - Štátna cesta
- c, - Vzdušné elektrické vedenia
- d, - Sídelný útvar a výrobné priestory PD a ZSP Nafta.

2. Súčasná krajinná štruktúra :

Súčasná krajinná štruktúra, predstavuje celoplošné definovanie územia s aktualizovaným stavom reálnej štruktúry krajiny. V riešenom území boli za účelom spracovania kostry MÚSES pre definovanie vzájomných väzieb v krajine vyčlenené 2 základné krajinné typy krajinej štruktúry:

- 1,- Poľnohospodárska krajina - agroekosystémy:

- poľnohospodárske kultúry
- trvalé trávne porasty
- nelesná drevinná vegetácia /NDV/
- vodné toky a vodné plochy

2,- Sídelná krajina:

- sídelný útvar
- výrobné areály
- transportné línie a vedenia

Na základe terénneho prieskumu možno konštatovať, že prírodné biogeocenózy sú na celom riešenom území značne pozmenené hospodárskou činnosťou človeka, najmä nadmerným odlesnením územia, vybudovaním hrádzi, sceľovaním poľnohospodárskych pozemkov, splanírovaním pôvodných medzi a celoplošnými melioráciami.

Z pôvodných súvislých nížinných drevinných porastov a krovinných formácií zasahujúcich pôvodne celé riešené územie, zachovali sa dnes len torza drevinnej vegetácie rastúcej pri toku Latorica, ako aj rozptýlená i skupinová stromová a krovinná zeleň.

Na základe hodnotenia typu súčasnej krajinnej štruktúry riešené územie patrí do krajiny nížin. Najväčšiu časť k.ú. obce Ptrukša zaberá orná pôda a trvalé trávne porasty. Na základe hodnotenia typu reliéfu hospodárskeho využitia, riešené územie patrí do oblasti nížin s vhodnosťou na poľnohospodárske využitie.

Pôda:

Dôležitým zdrojom kontaminácie pôd sú agrochemikálie, fosforečné hnojiva s vysokým obsahom ťažkých kovov ako chróm, urán, arzén, kadmium, olovo a ortuť. Degradáciu pôd spôsobovali aj odpady poľnohospodárskej prvovýroby. Zvlášť nebezpečné odpady predstavujú nevyužitú prostriedky na ochranu rastlín proti škodcom, ako aj ropné látky. V súčasnosti dochádza k stagnovaniu v hnojení priemyselnými hnojivami, za roky od 1990 sa spotreba priemyselných hnojív znížila z 231 kg/ha na súčasných 50 kg/ha NPK a rovnako dochádza k stagnovaniu v hnojení organickými hnojivami v dôsledku rapidného zníženia stavov hovädzieho dobytku, deficitu organickej hmoty a organických látok v pôde.

Voda:

Nedostatočné spádové pomery rieky Latorica boli príčinou častých záplav, ktoré spôsobovali aždým rokom obrovské škody. Oneskorovali sa poľnohospodárske práce, znehodnocovala sa úroda, znečisťovali sa domové studne. Až vybudovaním hrádzového systému došlo k bezpečnému odvedeniu veľkých vôd. Radikálnym zásahom pri celoplošných melioráciach ako aj vplyvom globálneho otepľovania došlo k zníženiu hladiny spodných vôd. Zníženým prúdením spodných vôd a zvýšením znečisťovaním /ťažba zemného plynu, poľnohospodárstvo, absencia žump/ došlo k postupnému znehodnocovaniu spodných vôd používaných v domácnostiach.

Nízka kvalita vody znižuje možnosť jej ďalšieho využitia a taktiež má negatívny účinok na ľudské zdravie a biotu vodných ekosystémov.

Hydrologická charakteristika:

Hydrologia vodného toku Latorice je ovplyvňovaná procesmi prilahlej nížiny. Hydrologický režim sa z dôvodu aj globálnych zmien a ľudských zásahov z minulého obdobia, výrazne odlišuje od pôvodného režimu. Súčasný hydrologický režim je výrazne rozkolísaný a v 7-mich mesiacoch v roku sú evidované záporné hodnoty prietokov. Zvýšené prietoky sú evidované nárazovo, pri jarnom topení snehov a v prípade intenzívnych dlhšie trvajúcich zrážok. Výsledky analýz jasne poukazujú na výrazne zmenené podmienky vodohospodárskeho potenciálu riešeného územia.

3. Zastávané a antropogénnou činnosťou pozmenené plochy:

- 1, - Hospodársky dvor PD a ZSP Nafta..
- 2, - Intravilán obce.
- 3, - Dopravná sieť.
- 4, - Systém protipovodňovej ochrany

11.3 Územný priemet ekologickej stability krajiny**A, Pasport plôch z hľadiska ekologickej stability krajiny :****1.1. - Plochy ekologický nestabilné:**

- Orná pôda s nízkym plošným zastúpením osobitne významných častí prírody a krajiny /do 15%/
- Územia postihnuté eróziou
- Územia pod vplyvom svahových pohybov
- Územia degradačne postihnuté antropogénnou činnosťou / nelegálne skládky, zastávané územia /

1.2. - Plochy ekologický stredne stabilné:

- Trvalé trávne porasty s nízkym plošným zastúpením osobitne významných častí prírody a krajiny /pod 10 %/
- Lesné monokultúry na nepôvodných stanovištiach
- Plošné výsadby nepôvodných druhov vrátane poľnohospodárskych kultúr

1.3. - Plochy ekologický stabilné

- Biocentrá
- Biokoridory
- Ostatné ekologicky stabilné plochy

Za účelom zistenia a stanovenia hodnoty vyjadrujúcej kvantitatívnu mieru ekologickej stability resp. narušenia ekologických väzieb v riešenom území bol uskutočnený výpočet.

Výpočet stupňa ekologickej stability bol získaný váhovým koeficientom podľa vzťahu :

$$SES = (\text{Pop.ESop} + \text{Pvi.ESvi} + \text{Pza.ESza} + \text{Pos.ESos} + \text{Ptt.ESst} + \text{Ple. ESle} + \text{Pvo.ESvo} + \text{Pzp.ESzp} + \text{Posp.ESosp}) : \text{CPku}$$

kde:

Pop je plocha ornej pôdy

ESop je ekologický stupeň ornej pôdy /priem. hodnota 0,77/

Pvi je plocha viníc

ESvi je ekologický stupeň viníc /1,00/

Pza je plocha záhrad

ESza je ekologický stupeň záhrad /3,00/

Pos je plocha ovocných sadov

ESos je ekologický stupeň ovocných sadov /2,00/

Ptt je plocha trvalých trávnych porastov

EStt je ekologický stupeň TTP /4,00/

Ple je plocha lesných ekosystémov

ESle je ekologický stupeň lesných ekosystémov /5,00/

Pvo sú vodné plochy

ESvo je ekologický stupeň vodných plôch /4,00/

Pzp sú zastávané plochy

ESzp je ekologický stupeň zastávaných plôch /1,00/

Posp sú ostatné plochy

ESosp je ekologický stupeň ostatných plôch /0,50/

CPku je celková výmera katastrálneho územia

Na základe tejto klasifikácie sme získali priemernú hodnotu stupňa ekologickej stability za celé katastrálne územie obce Ptrukša, ktorý má hodnotu **2,61**. Táto hodnota vyjadruje kvantitatívnu mieru ekologickej stability resp. narušenia ekologických väzieb v riešenom území. Pre porovnanie priemerná hodnota SES v okrese Michalovce dosahuje 2,51. V porovnaní s okresom Humenné je táto hodnota nižšia o 1,5.

Stupeň ekologickej stability k.ú. Ptrukša - III. stupeň - plochy ekologicky stredne stabilné.

Na základe výpočtom získaného priemerného stupňa ekologickej stability možno konštatovať, že riešené územie patrí do krajiny s priemerným stupňom ekologickej stability, čo znamená, že z celkového pohľadu sú v území ekologické väzby mierne narušené.

Výsledný stupeň ekologickej stability je spriemerovaná hodnota platná pre celé územie. V skutočnosti sú v teréne rozdiely medzi jednotlivými lokalitami od hodnoty 2,10 do 3,09. Rozdiely vznikli z dôvodu odlišnej intenzity antropogénneho vplyvu a využívania krajiny, kde kumulatívny vplyv jednotlivých negatívnych faktorov je citel'ný na takmer celom riešenom území.

Priemet nadregionálneho a regionálneho ÚSES :

11.4 Regionálny ÚSES a jeho prvky :

R-ÚSES okresu Michalovce bol spracovaný v roku 1994 SAŽP- pobočkou Košice. Proces tvorby R-ÚSES nadväzoval na schválený Generel nadregionálneho ÚSES SR /uzn. vlády SR č. 319/1992/.

Do R-ÚSES spadajú všetky segmenty s nadregionálnym a regionálnym významom.

Regionálny ÚSES tvorí sieť ekologicky významných segmentov krajiny, ktoré zaisťujú územné podmienky trvalého zachovania druhovej rozmanitosti prirodzeného genofondu rastlín a živočíchov na danom území.

Prvky ÚSES:

- biocentrum - územie v ktorých sa nachádzajú zachovalé sukcesné štádia, prípadne plochy, ktoré majú vhodné podmienky pre ich vznik a ďalší prirodzený vývoj. Územia s vysokým stupňom zachovalosti,

prirodzenosti a reprezentatívnosti zoo-zložky s dostatočnou územnou rozlohou.

- biokoridor - spája medzi sebou biocentra spôsobom umožňujúcim migráciu organizmov, aj keď jeho časť nemusí poskytovať trvalé existenčné podmienky. Pod pojmom "migrácia" zahrňujeme nielen pohyb živočíšnych jedincov, pohyb rastlinných orgánov schopných vyrásť do novej rastliny, ale aj výmenu genetických informácií v rámci populácií a pod.

- interakčný prvok - určitý ekosystém, jeho prvok alebo skupina ekosystémov, prepojený na biocentra a biokoridory, ktorý

zabezpečuje ich priaznivé pôsobenie na okolité časti krajiny pozmenenej alebo narušenej človekom.

- významný krajinný prvok - taká časť územia, ktorá utvára charakteristický vzhľad krajiny alebo prispieva k jej ekologickej stabilite, najmä les, brehový porast, jazero, rieka, park, aleja, remíza.

- Nadregionálne biocentra :

V riešenom území sa nenachádzajú.

- Nadregionálne biokoridory : - Latorica

a, Názov nadregionálneho biokoridoru: **L A T O R I C A**

b, Jadro nadregionálneho biokoridoru: pobrežné ekosystémy

c, Charakteristika lokality: Široký krajinný priestor s pôvodnou lužnou vegetáciou

d, Zoo-charakteristika: Významná ťahová cesta sťahovavého a pri vode žijúceho vtáctva.

e, Fyto-charakteristika: Zvyšky lužných lesov a zvyšky v minulosti pravidelne zaplavovaných lúk.

f, Stupeň ochrany prírody: CHKO Latorica – druhý stupeň ochrany,

g, Vybrané zásady využívania dotknutého územia: vylúčiť úpravu toku, zákaz výrubu brehových porastov, doplniť brehové porasty prirodzenými druhmi drevín.

- Regionálne biocentra /BC-R/:**Chránené vtáacie územie – Východoslovenská nížina**

Chránené vtáacie územie zasahuje západný okraj katastrálne územie obce. Hranicu CHVÚ tvorí rameno rieky Ondava.

- Regionálne biokoridory :

V riešenom území sa nenachádzajú.

Návrh lokálneho ÚSES :

Návrh kostry M-ÚSES pre k. ú. obce Ptrukša sa opiera o vytvorenie siete

ekologický významných segmentov krajiny, ktoré zaistia územné podmienky trvalého zachovania druhovej rozmanitosti prirodzeného genofondu rastlín a živočíchov v riešenom území.

Vzhľadom na skutočnosť, že v riešenom území sú územia, ktoré spĺňajú kritéria krajinársky a genofondovo významných území, celá sieť ekologický významných segmentov bola tvorená tak, aby cestou miestnych biokoridorov došlo k ich vzájomnému prepojeniu.

Za územia na vytvorenie nových miestnych biokoridorov boli vybrané tie lokality na ktorých sa nachádzajú najzachovalejšie sukcesné štádia, alebo tie plochy, ktoré majú vhodné podmienky pre ich vznik a ďalší prirodzený vývoj. K ďalším kritériám pre výber území je stupeň zachovalosti, prirodzenosti a reprezentatívnosti bioty a v neposlednom rade aj územná rozloha.

Vychádzajúc z tohto pre udržanie a zvýšenie kvantitatívnej miery ekologickej stability a zabezpečenie rozmanitosti podmienok a foriem života v krajine, ako aj pre zachovanie, vytvorenie a udržanie optimálnej štruktúry v krajine a minimalizovanie negatívnych stretov medzi prvkami prírodného prostredia a antropogénnou činnosťou navrhujeme vymedzenie následovných prvkov MÚSES:

- Miestne biocentra /Návrh/

a, Kapušianske pastviny

Územie sa nachádza juhovýchodne od obce. Lokalita je jediným zachovalým torzom pôvodných mŕtvych ramien a mokradí. Existujúci vodný a močiarny biotop má svoj vlastný hydrologický režim založený najmä na saturácii spodných a zrážkových vôd. Priestor má určitý stupeň zazemnenia. Toto všetko sa v konečnom dôsledku odráža i v druhovej skladbe a štruktúre spoločenstiev. Celý priestor je v súčasnosti len málo zalesnený. Dominantnou drevinou je vrba v bylinnom poraste pálka.

Priestoru je potrebné prinavrátiť jeho pôvodnú prirodzenú skladbu brehových porastov. Zvýši sa tým druhová diverzita a kvalita územia. Druhová skladba navrhovaných drevín: - topoľ /pôvodné druhy/, vrba, jaseň, vtrúsene jelša lepkavá a sivá. V podraze baza čierna, trnka. Po obnovení porastov tieto budú mať okrem pôdo-ochrannej i biologickú funkciu. Porasty budú významným biotopom zvere a spolu so zvyškami lúk budú vytvárať neurbanizované, estetický pôsobivé prírodné prostredie s predpokladmi špecifického rekreačného využitia, ako zóna ticha. Zároveň sa budú výrazne estetický uplatňovať, najmä vo vzťahu k obci.

b, Latorica:

Upravený tok rieky Laborec, aj keď do riešeného územia prináleží len jeho polovica, z pohľadu riešenej problematiky má priamy kladný dopad na blízke okolie. Brehové porasty rieky Laborec sú významným územím v poľnohospodársky intenzívne využívanom prostredí s absenciou vzrástlej zelene. Výskyt chránených druhov vtáctva: včelárík zlatý a iné druhy uvedené v bode II.B.d. strana 14.

Brehové porasty sú tvorené v prevážnej miere vrbami, topoľom, jelšou, bazou, a.i., ktoré dnes reprezentujú zvyšky pôvodných brehových porastov a lužných lesov značnej biologickej hodnoty. Územie je významným refúgiom poľnej zveri.

- Miestne biokoridory /Návrh/:**1, Potok Sirin,****2, Poľná cesta Ptrukša - Latorica**

Časť územia je odlesnená a zbavená vysokej drevinnej vegetácie. Z dôvodu prepojenie jednotlivých prvkov navzájom je potrebné výsadbou stanovištne vhodných drevín vytvoriť nové migračné trasy - miestne biokoridory. Na výsadbu krajinársky, ale aj majetkoprávne najvhodnejšími sa javia územia v okolí potoka Sirin a poľnej cesty Ptrukša – Latorica /vedľa PD/.

Stanovištne najvhodnejšími drevinami na výsadbu sú: najmä Salix alba - vřba biela,

Salix cinerea - vřba popolavá, vtrúsene Salix caprea - vřba rakyta, Populus tremula - topoľ osikový, Fraxinus excelsior – jaseň štíhly, Alnus glutinosa – jelša lepkavá v podraсте Frangula alnus -krušina jelšová, Euonymus europaea – bršlen európsky, Cornus sanguinea – svib krvavý, Viburnum opulus - kalina ob., Sambucus nigra – baza čierna.

Program starostlivosti o prírodu a krajinu:**A, Návrh opatrení pre zvýšenie hodnoty stupňa ekologickej stability riešeného územia.**

Navrhované opatrenia spracovanej kostry M ÚSES sú podkladom pre optimalizáciu činnosti v území, skvalitnenie ekologickej stability krajiny a minimalizáciu negatívnych javov v území, územné zabezpečenie zachovania a rozvoja druhovej rozmanitosti rastlín a živočíchov v ich prirodzenom prostredí, vytvorenie optimálneho priestorového základu ekologickej stability plôch a línii, zachovanie unikátnych krajinných prírodných prvkov, udržanie a zvýšenie prirodzenej produkčnej schopnosti krajiny a ochranu prírodných zdrojov.

- Na základe vopred spracovanej dokumentácie výsadby verejnej zelene rozšíriť zeleň v intraviláne obce plošne a druhovo.
- Upraviť priestor po pravej strane pri vstupe do obce / potok Sirin /.
- Obnoviť izolačnú zeleň pri výrobných plochách PD a v okolí miestneho ihriska
- Revitalizovať priestor potoka Sirin na celom území intravilánu obce, obnoviť pôvodné brehové porasty,
- Zachovať súčasný charakter brehových porastov na rieke Latorica.
- Vylúčiť znečisťovanie najmä k obci priľahlého územia domovými odpadmi.
- Zákaz porušovať hydrologický režim.
- Vylúčiť zhoršovanie kvality povrchových a podzemných vôd.
- Za účelom vytvorenie nových miestnych biokoridorov pre zvýšenie biodiverzity riešeného územia, zrealizovať novú výsadbu z pôvodných druhov drevín a vytvoriť tak nové miestne biokoridory na brehoch potoka Sirin a na poľnej ceste v smere od obce Ptrukša k rieke Latorica tak, aby došlo k prirodzenému prepojeniu jednotlivých existujúcich významných ekologických segmentov.
- Zamedziť výrubu rozptýlenej zelene a stromov rastúcich mimo lesa.
- Prísne dodržiavať stavebnú uzáveru mimo intravilánu obce.
- Zabezpečiť inštaláciu ochranných zariadení na stĺpoch elektrických 22 kV

- vedení, proti úhynu vtáctva.
- Obnoviť líniovú zeleň vedľa štátnej prístupovej cesty do obce Ptrukša.

B, Negatívne javy a stresové faktory

V riešenom území sme zistili nasledovné negatívne javy a stresové faktory:

- *konštrukcia elektrických stĺpov s vodorovným usporiadaním vodičov nebezpečná svojou konštrukciou*
- *cestná doprava predstavuje líniovú bariéru*
- *živelná ťažba brehových porastov a lesných porastov*
- *znečistené vodné toky z vypúšťaných odpadových vôd z rodinných domov*
- *ťažba zemného plynu*

12. DOPRAVA A DOPRAVNÉ ZARIADENIA

12.1 Návrh základného dopravného systému obce

Obec Ptrukša leží cca 15 km juhovýchodne od mesta Veľké Kapušany a je konečnou obcou na štátnej ceste III / 055 241, ktorá pretína stred intravilánu obce. Táto komunikácia sa pripája na cestu II. triedy II/552 Veľké Kapušany - Kapušianské Kľačany.

Cesta III/ 055 241 je zaradená do základnej cestnej siete kategórie S 7.5/60. V intraviláne obce vyhovujú jej šírkové a smerové pomery a prechádza do mestskej úpravy.

Pri riešení cestnej dopravy sa vychádzalo z požiadaviek obecného úradu na preriešenie šírkového usporiadania jestvujúcich komunikácií vozidlových v obci.

12.2 Funkčné členenie a kategória ciest

Existujúci prietah štátnej cesty III / 055241 funkčnej skupiny B2, kategórie MS 7/60 / MS 9/60/, sa mení za Obecným úradom na kat. MO 5.5/40 / MO 8/40 /. Na túto komunikáciu sa napájajú obslužné komunikácie funkčnej skupiny C3, kategórie MOK 5/30, MOK 4.5/30 / MOK 7.5/30/, ktoré tvoria základnú komunikačnú sieť a sprístupňujú objekty a územie ukončené v niektorých prípadoch aj ako slepé

Návrh

Cestu III/ 055 241 v zastavanom území obce, kde preberá funkciu obslužnej komunikácie, navrhujeme neupravovať rozšírením ani vyrovnaním. Smerové pomery tejto komunikácie sú vyhovujúce.

Všetky cesty v zastavanom území obce, ktoré preberajú funkciu obslužných komunikácií, navrhujeme neupravovať rozšírením ani vyrovnaním. Na jestvujúcich obecných komunikáciách je nutné previesť povrchovú úpravu vozoviek novým živíchným krytom, kde bude možné upraviť oblúky /body dopravnej kolízie/. Smerové pomery týchto komunikácií sú vyhovujúce, ako aj premostenia.

Slepé komunikácie dlhšie ako 100m navrhujeme ukončiť otočkou.

Na križovatkách miestnych komunikácií navrhujeme upraviť smerové oblúky križovatkových vetví a zabezpečiť dostatočný rozhľad.

Miestne jednopruhovú komunikáciu navrhujeme rozšíriť pri obojstrannej zástavbe na dvojpruhovú obojsmernú komunikáciu.

Vzhľadom na hydrogeologické pomery a sklony daného územia sa dažďové vody zvedú z komunikácií vozidlových do obojstranných v niektorých prípadoch aj jednostranných, otvorených cestných rigolov so zaústením do jestvujúcich odvodňovacích kanálov, ktorých funkčnosť je potrebné zabezpečiť.

12.3 Konceptia hlavných peších systémov a cyklistických trás

Pozdĺž cesty III/ 055 241 existuje pešia komunikácia, jednostranný chodník šírky 0,7 m po ľavej strane v smere do dediny so živičným krytom, ktorý je od cesty oddelený zeleným pásom resp. rigolom. Pozdĺž ostatných komunikácií v miestach kde to dovoľia šírkové pomery sú tiež jednostranné chodníky so živičným, alebo dláždeným krytom. Časť chodníkov v rámci obce sa navrhuje povrchovo upraviť, vzhľadom na ich stav /hlavne živičné/. Pred objektmi potravín, kostola a pohostinstva je väčšia rozptylová plocha.

Obslužné komunikácie budú pre nízku frekvenciu automobilovej dopravy slúžiť aj ako pešie ťahy aj ako cyklistická trasa.

Cyklistickú a pešiu trasu navrhujeme aj mimo zastavané územie v smere ku chránenej krajinskej oblasti Latorica. Trasa je navrhovaná po jestvujúcich poľných cestách, s pokračovaním cez hrádzu až ku premosteniu cez rieku Latorica. Tento most je zaujímavou technickou pamiatkou (lanový zavesený most cez Latoricu).

12.4 Konceptia leteckej, vodnej a železničnej dopravy

Na tomto území sa nenachádza žiadna letecká a vodná doprava.

12.5 Lokalizácia dopravného zariadenia cestnej, železničnej a vodnej dopravy

Na danom území sa nenachádzajú žiadne servisy, čerpace stanice ani žiadne iné dopravné zariadenia.

12.6 Kapacita plôch pre parkoviská

Pre obyvateľov a pre objekty občianskeho vybavenia sú navrhnuté odstavné a parkovacie plochy podľa STN 73 61 10, pre stupeň motorizácie 1 : 3,5 a pre pomer delby dopravnej práce individuálnej dopravy k automobilovej doprave 25 :75, pre veľkosť sídelného útvaru do 20 000 obyvateľov a pre obytnú zónu miestneho významu. Výsledný redukčný koeficient $k = 0,24$.

Odstavné státi obytného okrsku vzhľadom na charakter zástavby IBV sa zabezpečia výstavbou garáží na vlastnom pozemku.

Parkoviská navrhujeme vybudovať pri týchto zariadeniach občianskej vybavenosti:

Vybavenosť	Potrebný počet státí	návrh
nákupné stredisko Jednota	10	12
obecný úrad	2	2
materská škola	3	3
maloobchod, súkr.potraviny	1	1
dom smútku, cintorín	4	4
kostol	3	3
športový areál /1 státie pre autobus/	5	5
spolu	28	30

Parkoviská pre podnikateľské aktivity sa uvažujú vo vnútri ich areálov.

Parkoviská pre obecný úrad a materskú školu sú navrhované na jestvujúcej spevnenej ploche pred obecným úradom.

Pri zmene funkcie bývania v rodinných domoch na druh podnikateľskej aktivity, ktorá má nároky na statickú dopravu, je potrebné parkovacie plochy pre tieto objekty umiestniť na vlastnom pozemku.

Ochranné pásma

Cestné ochranné pásmo pozdĺž št. ciest III triedy je 18 m od osi cesty na obe strany.

12.7 Systém hromadnej dopravy a napojenie rieš. územia na tento systém

Osobná hromadná doprava pre obyvateľov obce je zaistená autobusovými linkami SAD. Autobusové zástavky nie sú navrhnuté podľa STN na samostatných pruhoch, ale s čakacími prístreškami, podľa ON 73 6426 na 3 stanovištiach. V strede obce pri pohostinstve Jednoty sa nachádza autobusová zástávka s otočkou.

Návrh

V návrhovom období nenavrhujeme zriadiť samostatné pruhy s ohľadom na nízku frekvenciu automobilovej dopravy.

12.8 Návrh eliminácie nadmerného hluku vyplývajúceho z riešenia dopravy

Vyhodnotenie očakávanej hlukovej situácie na návrhové obdobie (do r.2015) na štátnej ceste III/ 055 241 nebol prevedený podľa „Metodických pokynov pre znižovanie účinkov hluku v osídlení /SK - VTIR BA - 1984/ pre úroveň ÚPD obce s porovnaním k limitom podľa Vyhlášky MZ-SR č.14/1977 Zb vzhľadom na koncovú dedinu kde sa predpokladá malá premávka automobilov.

Podľa uvedenej vyhlášky je najvyššia hodnota dennej ekvivalentnej hladiny hluku vo vonkajšom priestore 60 dB (A) vrátane prídavnej korekcie pre bytovú zástavbu

podľa základnej dopravnej siete (št. cesty). Vzďalenessi izofón jednotlivých hlukových hladín (po 5dB(A)) určujú hygienické ochranné pásma pre chránenú zástavbu rodinných domov, pre obzvlášť chránené objekty zdravotníckych zariadení, škôl, MŠ je najvyššia prípustná hodnota hluku 55dB(A).

Objekty rodinných domov, vybavenosti, hlavne MŠ ležia v pásme pod úrovňou hladiny 60-55 dB(A). Podobne aj všetky novo navrhované rodinné domy, z hľadiska požiadavky na hlukové hygienické ochranné pásmo bude vyhovovať aj vo výhľadovom období.

13. VODNÉ HOSPODÁRSTVO

13.1 Zásobovanie pitnou vodou

Súčasný stav

Obec Ptrukša nemá celoobecný vodovod. Obyvatelia obce sú zásobovaní pitnou vodou prevažne z prídomyých studní. Hladina vody klesá, lebo spodná voda rokmi postupne klesá v celej Východoslovenskej nížine. Voda v studniach nesplňuje normové požiadavky na pitnú vodu pre značné znečistenie Fe, Mn a najmä dusičnanmi.

Návrh

Na vyriešenie nepriaznivej situácie s pitnou vodou je spracovaný projekt skupinového vodovodu Kapušanské Kľačany – Ruská – Veľké Slemence – Ptrukša.

Projekt skupinového vodovodu priamo naväzuje na „Združenie pre stavbu rozvodu pitnej vody a odkanalizovanie Juhovýchodu Zemplína“ spracovaného v roku 2000 ako zámer „Pitná voda a odkanalizovanie Juhovýchodu Zemplína. Zdrojom vody sú hydrologické vrty v oblasti pod Vihorlatom – nad obcou Remetské Hámre a u obce Vyšná Rybnica, resp. Poruba p/V.

Navrhovaný skupinový vodovod odbočuje od prírodného potrubia DN 400 Boľany – Veľké Kapušany, odbočkou pri Kapušanských Kľačanoch.

Pitná voda bude privedená do vodojemu v Kapušanských Kľačanoch. Vodojem s obsahom 500 m³ s min. hladinou vody 135 m.n.m. bude na oceľovej vežovej konštrukcii. Z vodojemu sa povedie zásobovacie potrubie cez obec Kapušanské Kľačany, Ruská, Veľké Slemence do Ptrukše. V prietahoch cez obec bude prívod slúžiť zároveň ako rozvodné potrubie umožňujúce pripájanie domov priamo prípojkami. V každej obci sa vybuduje rozvodná sieť pozdĺž miestnych komunikácií vetvami a odbočkami od zásobovacieho potrubia.

Výhľadová potreba vody

Výhľadový počet obyvateľstva podľa urbanistického návrhu rozvoja zástavby obce bude 650 osôb.

Potrebu pitnej vody stanovuje úprava Ministerstva pôdohospodárstva SR č. 477/99 – 810 z 29. 2. 2000:

- pre byty s lokálnym ohrevom vody s vaňovým kúpeľom 135 l/os/deň
- pre byty ostatné, pripojené na vodovod 100l/os/deň

- pre základnú občiansku vybavenosť obce do 1999 obyv. 25 l/os/deň
- pre podnik. aktivity a čisté prevádzky 50 l/os/smenu

Potreba vody pre bytový fond a základnú vybavenosť:

Základné údaje:

rok:	2001	2021
M - počet obyvateľov	544	650

r. 2021:

- Obyvateľstvo: **650 ob x 135 l/os/deň = 87 750 l/deň**
- Občianska vybavenosť: **650 ob x 25 l/os/deň = 16 250 l/deň**
- Podnikateľské aktivity **41 os x 50 l/os/deň = 2 050 l/deň**
- Poľnohospodársky podnik má vlastný zdroj vody

Priemerná potreba vody:

$$Q_p = 106\,050 \text{ l/deň} = 2,16 \text{ l/s}$$

Maximálna denná potreba vody:

$$Q_{max} = Q_p \cdot k_d = 106,05 \text{ m}^3/\text{deň} \times 2,0 = 212,1 \text{ m}^3/\text{deň} = 2,2 \text{ l/s}$$

Maximálnu dennú potrebu vody o množstve 212,1 m³ zabezpečí vodojem v Kapušanských Kľačanoch.

Maximálna hodinová potreba :

$$Q_{mh} = Q_{max} \cdot k_h = 1,8 \times 2,2 = 3,96 \text{ l/s}$$

Max. hodinovú potrebu pitnej vody v obci v množstve 3,96 l/s zásobovacie potrubie DN 110 PVC zabezpečí aj pre potrebu požiarnej vody 6,7 l/s s veľkou rezervou..

Celoročná spotreba:

$$Q_r = Q_p \cdot 365 = 106,050 \text{ m}^3/\text{rok} \times 365 = 38.708 \text{ m}^3/\text{rok}$$

Akumulácia:

Potrebná akumulácia podľa STN 63 66 50 – Vodojemy čl. 14 má byť 60 – 100% maximálnej dennej potreby vody Q_{max}.

- Výhľadová maximálna denná potreba Q_m bude 212,1 m³
- Minimálna potrebná akumulácia V_{min} = 212,1 x 0,6 = 127,3 m³ je bilancovaná v obsahu vodojemu 500 m³.

Tlakové pomery:

Kóta dna vodojemu (najnižšia hladina vodojemu)	135 m. n. m.
Kóta najvyššieho terénu zastavanej časti obce	106 m. n. m.
Kóta najnižšieho terénu zastavanej časti obce	98 m. n. m.
Hydrostatický pretlak – rozdiel kót	29 – 37 m. n. m.
<u>Tlakové straty v potrubí</u>	<u>3 – 9 m. n. m.</u>
Hydrodynamický pretlak	min. 25 max 28 m. v. s.

Podľa STN 73 66 20 čl. 26 hydrostatický pretlak vo vodovodnej sieti nemá prevýšiť 0,6 MPa (60 m v. s.).

Podľa čl. 23 uvedenej normy hydrodynamický pretlak vo vodovodnej sieti v mieste napojenia prízemnej zástavby má byť väčší ako 0,25 MPa (25 m v.s.) avšak najmenej 0,15 MPa (15 m v.s.). Uvedeným ustanoveniam tlakové pomery vyhovujú a budú spoľahlivo zabezpečovať prevádzku.

Vodovodné potrubia

Dimenzovanie vodovodných potrubí je v zmysle STN 755401 na Qm a Q pož.

Požiarne potreba vody Q pož.

Podľa STN 736622 je potreba požiarnej vody 6,7 l. s⁻¹, podľa článku 10 pre bytovú výstavbu do 3 nadzemných podlaží. Podľa článku 24 doba trvania požiaru je 3 hodiny a celková zásoba požiarnej vody je 6,7 l. s⁻¹ · 3 hod. = 72,4 m³.

13.2 Odkanalizovanie a čistenie odpadových vôd

Súčasný stav

Ptrukša nemá vybudovanú splaškovú, ani dažďovú kanalizáciu. Odpadové vody sú likvidované individuálne a to vypúšťaním do domových žúmp, ktoré sú vo väčšine prípadov z technického hľadiska nevyhovujúce. Niektoré domy majú suché latríny. Žumpy sa periodicky vyvážajú avšak presaky do podlažia nemožno vylúčiť, čo ohrozuje spodné vody a môže infikovať aj vody v studniach.

Návrh

Koncepcia odkanalizovania obce naväzuje na riešenie projektu „Juhovýchod Zemplína“, kde je odkanalizovanie obce uvažované do ČOV v kat. území obce Ptrukša.

Podľa projektu: „Pitná voda a odkanalizovanie Juhovýchodu Zemplína“ je technické riešenie odkanalizovania obcí Budince, Ruská, K. Kľačany, V. Slemence a Ptrukša.

Systém kanalizačných zberačov PP6 Budince – Ruská je navrhované tlakovým potrubím PVC DN 225 o dl. 1245 m.

Kanalizačný zberač PPK K. Kľačany – Ruská začína čerpacou stanicou v obci K. Kľačany a končí napojením na kanal. sieť obce Ruská. Navrhované je tlakové potrubie PVC DN 110 o dl. 1080 m.

Kanalizačný zberač PP4 Ruská – V. Slemence začína od čerpacej stanice v obci Ruská a končí s napojením na kanal. sieť obce V. Slemence. Navrhované je tlakové potrubie PVC DN 225 o dl. 888 m.

Výtlačné kanal. potrubie PP3 V. Slemence – Ptrukša začína od čerpacej stanice ČS Veľké Slemence až po kanal. sieť v obci Ptrukša. Navrhované je tlakové potrubie PVC DN 225 o dl. 1598 m.

Kanalizačný zberač PP1 Ptrukša – ČOV Ptrukša začína tlakovým kanalizačným potrubím od ČS Ptrukša a končí napojením sa na ČOV Ptrukša. Trasa je navrhovaná po ľavej strane prístupovej komunikácií k areálu Nafta Gbely. Navrhované je potrubie PVC DN 225 o dl. 960 m.

Navrhovaná kanalizačná sieť v obci Ptrukša bude delená tzn. znamená, že bude odvádzať len odpadové vody a splašky z domácností bez dažďových vôd. Riešená bude ako gravitačná s prečerpávaním pre rovinatý charakter riešeného územia.

Kanalizácia bude zaústená do (ČOV) čističky odpadových vôd plánovanej v bývalom areáli PROBUGAZu pri areáli Nafta Gbely cca 800 m od rieky Latorica. Vyčistená voda bude vypúšťaná do Latorice cez čerpaciu stanicu pri povodňovej hrádzi vo vzdialenosti 400 m od ČOV.

Veľkosť ČOV:

Na základe predpokladaného nárastu obyvateľov s počtom 650 osôb v obci Ptrukša do r. 2021 navrhujeme parametre ČOV:

Priemerná potreba vody:

$$Q_p = 106\,050 \text{ l/deň} = 2,16 \text{ l/s}$$

Maximálna denná potreba vody:

$$Q_{\max} = Q_p \cdot k_d = 106,05 \text{ m}^3/\text{deň} \times 2,0 = 212,1 \text{ m}^3/\text{deň} = 2,2 \text{ l/s}$$

Znečistenie od obyvateľov:

$$\text{BSK}_5 = 650 \times 60 \text{ g/s/deň} = 39 \text{ kg BSK}_5 / \text{deň}$$

$$\text{ČOV pri } 90 \% \text{ účinnosti} = (650 \times 60) : (0,6 \times 60) = 720 \text{ E.O.}$$

ČOV pre 720 E.O. (ekvivalentných obyvateľov) bude zanedbateľný pri porovnaní prietoku $Q_{356} 2,3 \text{ m}^3 \text{ s}^{-1} = 2300 \text{ l} \cdot \text{s}^{-1}$ a odtoku z ČOV $1,1 \text{ l} \cdot \text{s}^{-1}$

13.3 Iné odpadové vody

Odpadové vody z hnojísk a maštali sú samostatne zvádzané do žúmp. Ich likvidáciu zabezpečí majiteľ do navrhovanej ČOV.

Dažďové vody zachytávajú prícestné priekopy a odtekajú terénnymi priehlbénami do rieky Sirín alebo do Krivého potoka. Odvodnenie dažďových vôd doporučujeme ponechať v súčasnej podobe systémom dláždených rigolov so zaústením do vodných tokov.

14. ZÁSOBOVANIE ELEKTRICKOU ENERGIU

Súčasný stav

V obci Ptrukša sú 2 trafostanice 22/0,4 kV. Prvá trafostanica (pri roľníckom družstve) je zastaralého typu zo 60-tych rokov, kde nie je možné ďalšie navýšenie s prípojkou na VN 228 resp. 389 podľa záťaže VN systému. Druhá trafostanica je v strede obce s prípojkou na VN č. 305. VN vedenie vyúsťuje z ES Kráľovský Chlmec.

Mimo zastavané územie sa nachádza trafostanica pri areáli strediska Nafta a.s. Gbely a pri prečerpavacej stanici PbaH.

Sekundárne rozvody NN sú po rekonštrukcii bez potreby väčších rekonštrukcií v najbližšom čase. Niektoré domové prípojky je potrebné vymeniť.

Prehľad o trafostaniciach v obci Ptrukša :

Označenie/	Typ/rozšíriteľnosť	Výkon TR [kVA]	Majiteľ
------------	--------------------	------------------	---------

umiestnenie			
TS1-um. pri družstve	stĺpová/ potrebná rekonštrukcia	250 kVA	VSE a.s., Košice
TR2-um. stred obce	PTS stĺpová C2 do 400 kVA	250 kVA	VSE a.s., Košice
TR3-um. pri areáli Nafta	PTS stĺpová C2 do 250 kVA	160 kVA	Nafta
TR4-um. areál PROBUGAZ	demontovaná	100 kVA	-
TR5-um. pri CS PBaH	PTS stĺpová	100 kVA	PBaH

Trafostanica pri družstve je zastaralého typu zo 60 tých rokov, na ktorej nie je možné ďalšie zvýšenie výkonu trafo zo súčasných 250 kVA.

Druhá trafostanica typu PTS z 80 tých rokov je napájaná samostatnou VN prípojkou odbočujúcou z VN 305. Na trafostanici je osadené trafo o výkone 250 kVA, ktoré je možné zvýšiť výkonom na 400 kVA.

Prípojky VN k trafostaniciam sú vo vyhovujúcom stave.

Rozvody NN siete na území obce je potrebné rekonštruovať bez potreby väčších rekonštrukcií. Domové prípojky sú realizované prevažne závesným káblom. Ojedinelé nevyhovujúce domové prípojky realizované holými vodičmi budú časom vymenené závesným káblom s príslušným istením.

Výhľadový plán VSE a.s. počíta s rekonštrukciou trafostanice TS1 pri družstve.

Rozbor súčasných odberov - spotreba el. energie v obci:

Rok 2001	spotreba v tis. kWh	počet odberateľov
MO - obyvatelia	712 000	169
MO - organizácie	90 000	14
Verejné osvetlenie	20 000	
spolu	822 000	183
Veľkoodberatelia (Nafta)	1 000 000	cez vlastné trafo TS

Z rozboru vyplýva, že najväčším odberateľom v obci je obyvateľstvo, nakoľko veľkoodberateľ má vlastnú trafostanicu mimo obecnú sieť.

Odber na jednu domácnosť: $712\,000 : 169 = 4\,213,02$ kWh/rok, čo je vysoký ukazovateľ v plynofikovanej obci, v ktorej sa počíta s odberom elektrickej energie len na svetlo a domáce elektrické spotrebiče. Vysoké odbery vyplývajú z prikurovaním cez elektr. spotrebiče, používaním elektr. bojlerov a rôzne elektr. náradie.

Návrh

Výpočet potreby transformačného výkonu a počtu transformátorov sa navrhuje podľa zásad pre navrhovanie distribučných sietí NN a VN podaných v smerniciach č.2/1982 SEP.

Napriek plynifikácií obce zaraďujeme domácnosti do elektrizačného stupňa B2

vzhľadom na širšie využívanie elektrickej energie vo vidieckych domácnosti v súčasnosti.

Hodnota výkonového podkladu B2 pre terajšie zaťaženie siete podľa tab.1
kategória „B2“ - v tejto kategórii uvažujeme v domácnostiach:

$$B2 = 1,6 + 6,4/\sqrt{150} = 2,1 \text{ kVA/ dom}$$

Terajšie zaťaženie DTS v obci od 150 domov, občianskej vybavenosti a družstva:

$$S = S_b + S_{ov} + S_{družstvo} = (173 \times 2,1) + 31,7 + 35,3 = 430 \text{ kVA}$$

Terajší spoločný výkon DTS = 500 kVA vyhovuje s rezervou 70 kVA.

Hodnota výkonového podkladu B2 pre výhľadové zaťaženie podľa tab. 2

$$B2 = 2 + 8/\sqrt{170} = 2,6 \text{ kVA/ dom}$$

Budúce zaťaženie DTS v obci od 210 domov

$$S_b = 210 \times 2,6 = 546 \text{ kVA}$$

Podielové zaťaženie pre občiansku a technickú vybavenosť :

Zariadenie		výkon v kVA
Obecný úrad + kult. dom	$500 \text{ m}^2 \cdot 0,05 \cdot 0,6$	15
Materská škola	$285 \text{ m}^2 \cdot 0,05 \cdot 0,2$	2,85
kostol – grekokat. cirkev	$150 \text{ m}^2 \cdot 0,05 \cdot 0,2$	1,5
kostol – reform. cirkev	$120 \text{ m}^2 \cdot 0,05 \cdot 0,2$	1,2
býv. stará škola	$90 \text{ m}^2 \cdot 0,05 \cdot 0,2$	0,9
potraviny (súkr.)	$50 \text{ m}^2 \cdot 0,05 \cdot 0,6$	1,5
Jednota - potraviny, pohostinstvo	$250 \text{ m}^2 \cdot 0,05 \cdot 0,6$	7,5
potraviny (súkr.)	$50 \text{ m}^2 \cdot 0,05 \cdot 0,6$	1,5
objekt TJ, šatne, tribúna	$80 \text{ m}^2 \cdot 0,05 \cdot 0,6$	2,4
amfiteáter	$500 \text{ m}^2 \cdot 0,05 \cdot 0,2$	5,0
požiarna zbrojnica	$70 \text{ m}^2 \cdot 0,05 \cdot 0,2$	0,7
dom smútku	$100 \text{ m}^2 \cdot 0,05 \cdot 0,2$	1,0
verejné osvetlenie	$100 \text{ m}^2 \cdot 0,05 \cdot 0,2$	10,0
spolu S_{ov}		51,05 kVA
Družstvo S_{PD}		34,3 kVA

Celkové výhľadové zaťaženie DTS:

$$S_{\text{celk.}} = S_{\text{byt.}} + S_{\text{ob.}} + S_{\text{PD}} = 546 + 51,03 + 34,3 = 631 \text{ kVA}$$

Hospodársky počet trafostaníc 400 kVA zaťažených na 75%.

$$TS = \frac{S_{cekl.}}{0,75 * 400 \text{ kVA}} = \frac{631}{0,75 * 400} = 2,0 \text{ ks}$$

Navrhujeme vybudovať novú trafostanicu TS1 pri družstve s transformátorom na bilancovaný príkon 400 kVA.

Výhľadovo navrhujeme zvýšiť výkon transformátora TS2 v strede obce na bilancovaný príkon 400 kVA.

Návrh transformačných staníc :

Označenie/ umiestnenie	Typ/rozšíriteľnosť	Výkon TR [kVA]	Majiteľ
TS 1-um. pri družstve	C2 do 250 kVA	400 kVA nový	VSE a.s., Košice
TR2-um.v strede obce	C2 do 250 kVA	400 kVA rekonštruovať	VSE a.s., Košice
TR3-um. pri Nafte a.s.	C2 do 250 kVA	160 kVA	nie je vo vlastníctve VSE a.s., Košice
TR 4-um. pri ČOV	demontovaná	160 kVA nový	
TR 5-um. pri ČS PBaH	C2 do 250 kVA	100 kVA	nie je vo vlastníctve VSE a.s., Košice

Verejné osvetlenie

Verejné osvetlenie (VO) je navrhované ako súčasť NN siete. Rozvod VO sa navrhuje realizovať vodičom AIFe 25/4 mm², upevneným na spodnej strane konzol NN siete. Navrhujú sa svietidlá ramienkové (sodíkové výbojky) o výkone 70 W resp. použitie šetriacich žiaroviek 35 W na menej frekventovaných miestach. Poškodené svietidlá nahradiť. Ovládanie VO je navrhované z rozvádzačov RVO, rovnomerne rozmiestnených po obecnom sídle, časovými spínačmi resp. fotobunkou.

Ochranné pásma

Pre vedenie VN 22 kV v zmysle STN 33 3300 a energetického zákona je ochranné pásmo 10 m od krajného vodiča na každú stranu.

Vonkajšie vedenie NN sa v zmysle STN 33 3300 nechráni ochrannými pásmami. Ochranné pásmo pre káblové vedenie uložené v zemi (NN resp. VN) je 1 m na každú stranu od krajného kábla.

15. SPOJE A TELEKOMUNIKAČNÉ ZARIADENIA.

15.1 Telekomunikácie

Telefónni účastníci obce Ptrukša sú zapojení na digitálnu telefónnu ústredňu

vybudovanú v obci Ruská, ktorá je kapacitne pripravená na zabezpečenie požiadaviek na jednotlivé služby pre obce v svojom okruhu.

Miestna telefónna sieť – MTS: telefónne rozvody sú v obci vedené závesnými káblami na drevených stĺpoch pozdĺž miestnych komunikácií. Umožňujú napojenie telefónnych staníc po celom území obce. Napojenie je závesnými káblami zo stĺpov rozvodov v niektorých miestach pomocou združovacieho zariadenia PCM.

Sústreďovacím bodom miestnej telefónnej siete je obecný úrad, kde je rezervovaná plocha 4 x 4 m pre telekomunikácie. Pre kabelizáciu MTS sa určujú krajnice komunikácií pod terajším vzdušnými vedeniami.

Využívanie služieb telekomunikácií:

Počet domácností s telefónom v byte podľa sčítania v r. 2001 bol 99 telefónnych prípojok čo z počtu 183 domácností tvorí 54 % -nú telefonizáciu.

Osobný počítač bol v 17 bytoch a osobný počítač s internetom bol v 3 bytoch.

Návrh

Rozvoj telekomunikačných zariadení v rámci SR vychádza z predpokladanej 100% telefonizácie bytov a občianskej vybavenosti.

Predpokladaný počet potreby HTS k r. 2021:

- bytové stanice:	183 – 99 =	84 HTS
- občianska vybavenosť:	28 – 5 =	23 HTS
spolu:		107 HTS

15.2 Rádiokomunikácie

Príjem rozhlasového a TV signálu v súčasnosti sa zabezpečuje prostredníctvom individuálnych antén.

Perspektívne navrhujeme vybudovať kábelovú televíziu výstavbou spoločnej antény v objekte obecného úradu so spoločným kábelovým rozvodom pre príjem dostupných TV signálov prenášaných družicami a programu CABLE PLUS. Uvedené rozvody je možné za dodržania platných noriem viesť v spoločných kábelových rýhach s rozvodom telefónu.

Ochranné pásmo:

STN 73 6005 stanovuje pre úložné káble spojového charakteru ochranné pásmo v šírke max.1m od ostatných inžinierskych sietí uložených v zemi.

15.3 Miestny rozhlas

Rozvod miestneho rozhlasu je prevedený vzdušne na oceľových stĺpoch s vodičmi 2x2,8 mm BY. Reprodukory sú 6 W a 12 W rozmiestnené tak, aby nevznikli zázneje. Vedenie je na oboch koncoch chránené proti podpätiu bleskopoistkami. Rozhlasové zariadenie bolo dané do prevádzky v rokoch 1965 - 1970, čiže aj z pohľadu navrhovanej zástavby je potrebná rekonštrukcia a modernizácia siete. Ústredňa rozhlasu je situovaná v budove obecného úradu.

15.4 Diaľkové káble

Podľa informácii ST Michalovce, neprechádzajú riešeným územím diaľkové kábele.

Ochranné pásmo

STN 73 6005 stanovuje pre úložné káble spojového charakteru ochranné pásmo v šírke max. 1 m od ostatných inžinierskych sietí uložených v zemi.

16. ZÁSOBOVANIE PLYNOM, TEPLOM

16.1 Zásobovanie zemným plynom

Súčasný stav

Územný plán obce je pre jestvujúci stav plynofikácie obce Ptrukša spracovaný na základe konzultácii s jednotlivými oddeleniami na SPP OZ Michalovce, ktoré poskytlo k nahliadnutiu aj vlastnú mapovú dokumentáciu.

Ptrukša je zásobovaná zemným plynom z regulačnej stanice plynu RS 3000VTL/STL umiestnenej v Kapušanských Kľačanoch. Prívod plynu do obce je strednotlakým plynovodom DN 110 PN3 Kapušanské Kľačany – Ruská – V. Slemence – Ptrukša v dĺžke 6 km.

Miestné plynovody plošne pokrývajú celé územie obce a sú zokruhované. Rozvodné potrubie je uložené v krajniciach miestnych komunikácií a umožňujú pripájanie odberateľov priamo prípojkami. Plynovody sú kombinované strednotlaké s nominálnym tlakom 300 kPa a nízkotlaké z 2,1 kPa lineárny polyetylén profilov DN 110,90, 63 LPE. Odbery plynu na STL sú cez domové prípojky DN 32 LPE a domové regulátory STL/NTL 300/2,1 kPa a na NTL cez uličné regulátory priamou prípojkou.

Miestne plynovody boli položené v r. 1994 – sú v dobrom technickom stave. Bez porúch dodávajú plyn v potrebnom množstve a tlaku každému odberateľovi.

Stav občianskej vybavenosti a priemyslu

Vybavenosť :

Základná vybavenosť v obci je v bežnom rozsahu. Nachádzajú sa tu objekty, ktoré z hľadiska spotreby plynu zaraďujeme do kategórie maloodber (do 60 000 m³/rok), materská škola, obecný úrad, predajne potravín, kostoly, fara, dom smútku, poľnohosp. družstvo, pož. zbrojnica, pohostinstvo. Perspektívne pribudne ďalších cca 5 objektov.

Priemysel :

V obci sa nenachádza priemyselný podnik.

Poľnohospodárstvo :

V juhozápadnej časti obce sa nachádza poľnohospodársky podnik zameraný na chov ošípaných, rastlinnú a živočíšnu výrobu.

Spotreba plynu

Na plyn zo siete je v súčasnosti napojených 141 obyvateľov a 5 z občianskej vybavenosti, čo z potenciálu 188 možných odberateľov predstavuje 78% plynofikácie obce.

Ročné odbery plynu po jednotlivých kategóriách:

Ptrukša	Obyvateľstvo	Maloodber	Veľkoodber	Spolu
r. 2001	143	5	0	148
r. 2002	141	5	0	146

Ročné spotreby plynu po jednotlivých kategóriách:

Ptrukša	Obyvateľstvo tis.m ³ /rok	Maloodber tis.m ³ /rok	Veľkoodber tis.m ³ /rok	Spolu tis.m ³ /rok
r. 2001	440	15	0	455
r. 2002	421	11	0	432

Priemerná spotreba plynu pre kategóriu obyvateľstvo: $421\ 000 : 141 = 2\ 980\ \text{m}^3/\text{rok}/$ domácnosť je nízky a ukazuje na úsporné využívanie plynu. Obci sa využíva elektrina na ohrev úžitkovej vody a na prikurovanie.

Priemer maloodberu: $11\ 000 : 5 = 2\ 200\ \text{m}^3/\text{rok}/$ odberateľa je veľmi nízky.

Vyhodnotený ukazovateľ zohľadňuje pri zrealnení výpočtu potreby plynu k návrhovanému roku 2021.

Návrh

Pri výpočte odberných množstiev plynu vychádzame z priemerných hodinových a ročných odberov v danom teplotnom pásme. Priemerné hodinové a ročné odbery stanovujú smernice GR – SPP š.p. Bratislava, zo dňa 18. 8. 2000, č. 10/2000, ktorá pre teplotné pásmo -15°C stanovuje smerné odbery pre kategóriu domácnosť (IBV):

max. hodinový odber... Q_{hmax}1,5 m³/hod
max. ročný odber..... Q_{r}4400 m³/rok

Pre jestvujúcu zástavbu použijeme dlhodobý vykazovaný a rozborom preukázateľný priemer 3000 m³/rok zvýšený o 20% = 3600 m³/rok pre 85 % všetkých z 183 terajších domácností v obci.

Počet nových rodinných domov do roku 2021 je 30.

Počet jestvujúcich byt. jednotiek	Max. hodinový odber	$Q_{\text{max}}\ \text{m}^3/\text{hod}$
183 byt : 85% =215 m ³ /hod	1,5 m ³ /hod	$215 \times 1,5 = 322,5\ \text{m}^3/\text{hod}$
Počet byt. jednotiek do r. 2021	Max. hodinový odber	$Q_{\text{max}}\ \text{m}^3/\text{hod}$
30 byt.	1,5 m ³ /hod	$30 \times 1,5 = 45\ \text{m}^3/\text{hod}$
spolu		367,5 m³/rok

Počet jestvujúcich byt. jednotiek	Max. ročný odber	$Q_{\text{max}}\ \text{m}^3/\text{rok}$
183 byt : 85% =215 m ³ /hod	3600 m ³ /rok	$215 \times 3600 = 774\ 000\ \text{m}^3/\text{rok}$

Počet byt. jednotiek do r. 2021	Max. ročný odber	Qmax m ³ /rok
30 byt.	4400 m ³ /rok	30 x 4400 = 132 000 m ³ /rok
Počet maloodberateľov do r.2021	Max. ročný odber	Qmax m ³ /rok
7	3500 m ³ /rok	7 x 3500 = 24 500 m ³ /rok
spolu		930 500 m³/rok

Vypočítané množstvo plynu i hodinový výkon k roku 2021 zabezpečí regulačná stanica RS 3000 v Kapušanských Kľačanoch s dostatočnou kapacitou.

Pre zabezpečenie zásobovania nových lokalít plynom navrhujeme rozšíriť miestnu sieť plynovodov tak, ako je vyznačené na výkrese infraštruktúry (výkres č. 6)

Obyvateľstvo + maloodber a veľkoodber

Návrh dimenzií potrubí miestnej siete

Návrh koncepcie riešenia vyplýva z výsledkov prieskumu zohľadňujúceho požiadavky SPP, Obecného úradu, STN, smerníc a súvisiacich predpisov.

Koncepcie naväzuje na splynofikovanú časť obce Ptrukša.

Zásady, z ktorých vychádzame pri návrhu technického riešenia plynifikácie obce Ptrukša môžeme formulovať nasledovne:

1. Napojenie sa na plynovodnú sieť bude prevedené na jestvujúci rozvod plynu v obci
2. Dodávka zemného plynu bude zabezpečená z jestvujúcej regulačnej stanice RS 3000 osadenej v obci Kapušanské Kľačany, ktorá poskytuje dostatočnú rezervu množstva a tlaku plynu, pre perspektívne napojenie nových odberateľov.

Podľa vyjadrenia dispečingu SPP OZ Michalovce, je vyťaženosť jestvujúcej regulačnej stanice na cca 28%.

3. Miestne plynovody v obci budú stredotlaké a nízkotlaké

Miestne plynovody

Po zhodnotení situácie v rozložení odberateľov plynu a spotreby plynu v jednotlivých častiach obce navrhujeme miestnu sieť v obci riešiť ako kombináciu stredotlakých a nízkotlakých plynovodov.

Tlaková hladina u STL plynovodov bude do 100 kPa, u nízkotlakých plynovodov, do 2,1 kPa. Regulácia tlaku u STL plynovodov sa bude prevádzať v regulátoroch tlaku, pričom bude použitá rada typu KRÍŽIK - pri rodinných domoch, resp. na jestvujúcich uličných regulátoroch.

Napojenie novo postavených rodinných domov na existujúcich voľných pozemkoch v zastavaných častiach obce je možné z jestvujúcich STL resp. NTL plynovodov, ktoré kapacitne postačujú vzhľadom na veľkosť ich spotreby.

16.2 Zásobovanie teplom

Súčasný stav

V súčasnosti teplo na vykurovanie získavajú obyvatelia obce využívaním plynového vykurovania.

Elektricky je vyhrievaný kostol. Teplá voda v kúpeľniach sa získava z el. boilerov, alebo z kotlov. Pri varení sa využíva elektrina, plyn P-B a drevo.

Možno konštatovať, že energetická náročnosť domácností v obci je na dobrej úrovni. Tomuto je primeraná pohoda v bytoch v dôsledku úsporného tepelného režimu.

Návrh

Plynifikácia nových lokalít bude mať pozitívny vplyv na zvyšovanie pohody bývania a na zlepšenie životného prostredia v obci Ptrukša.

17. ŽIVOTNÉ PROSTREDIE

17.1 Základné zložky životného prostredia

Severozápadná časť skúmaného územia leží v ohrozenej oblasti životného prostredia SR. Rozhodujúcimi znečisťovateľmi všetkých zložiek životného prostredia je najmä EVO Vojany. Úroveň životného prostredia v tejto časti územia je zaradená do triedy IV. a V. prostredie silne až extrémne narušené. Smerom na východ sa úroveň životného prostredia zlepšuje a dosahuje triedy III. – prostredie narušené a triedy II. Prostredie vyhovujúce.

Najvýznamnejšími faktormi negatívne ovplyvňujúcimi životné prostredie riešeného územia okrem vyššie uvedeného sú najmä:

- absentujúci vodovod a kanalizácia s čistiarňou odpadových vôd v obci
- hluk z prevádzky plynového strediska

17.2 Čistota ovzdušia

Najväčším a najbližším zdrojom znečisťovania sú vplyvy emisií z EVO Vojany a Nafta Gbely.

K stredným zdrojom znečistenia možno zaradiť roľnícke družstvo Čepeľ. V súčasnosti sa prevádzkuje výkrm hovädzieho dobytku v počte 200 ks. Výroba je zameraná čiastočne aj na rastlinnú výrobu.

Príčinou ďalšieho zdroja znečistenia ovzdušia sú osoby (právnické aj fyzické). Títo zodpovedajú za nakladanie s komunálnym odpadom a za vypúšťanie znečisťujúcich látok do ovzdušia. Sú povinní čo najviac škodlivé účinky eliminovať, na čo im obec, tak ako doteraz, bude vytvárať vhodné podmienky.

Návrh

Podľa vyhlášky MŽP SR č.112/1993 Zb. v znení 103/1995 Zb. kataster obce Ptrukša nepatrí do zvlášť vymedzenej oblasti s ochranným stupňom znečistenia ovzdušia.

K výhľadovému roku navrhujeme chov ošípaných v počte max. 200 ks.

Medzi areálom chovu ošípaných a obytnou zónou navrhujeme vybudovať pás ochrannej zelene v šírke cca 25 - 30 m.

Zvyšovanie plošnej plynofikácie na východnom Slovensku, má pozitívny vplyv s dopadom najmä na zvyšovanie kultúry bývania ako aj zníženia emisií a imisíí (SO₂ a popolčeka).

Príčinou ďalšieho zdroja znečistenia ovzdušia sú osoby (právnické aj fyzické). Títo zodpovedajú za nakladanie s komunálnym odpadom a za vypúšťanie znečisťujúcich látok do ovzdušia. Sú povinní čo najviac škodlivé účinky eliminovať v súčinnosti so zodpovednými orgánmi obce.

17.3 Vodné toky , melioračné odpady, čistota vody

Vodné toky, melioračný odpad

Hlavným recipientom všetkých vôd v riešenom území je tok Sirín, ktorý privádzal vody z územia Ukrajina a zaústňoval sa do koryta Latorice. Severným okrajom kat. územia preteká Krivý kanál. Po vodohospodárskych úpravách došlo k zmenám v odvádzaní vôd. Najvýraznejším zásahom bola výstavba ochranných hrádzi Latorica a návazne výstavba zariadení na odvedenie vôd z chránených území. V juhozápadnej časti kat. územie sa nachádza rieka Latorica. V riešenej lokalite to bola výstavba kanála „Ptrukša“, ktorým boli odvádzané dažďové vody aj z toku Sirín. Toto riešenie bolo málo účinné proti povodniam. Z tohoto dôvodu bol odvodňovací systém doplnený ČS Ptrukša v r. 1986. Ako negatívum sa tu prezentuje pokles hladín v recipientoch a tým aj v stále zavodnených ramenách. V suchom období táto skutočnosť sa javí ako problém predovšetkým pre obyvateľov obce, ktorým existujúce studne ostávajú bez vody. Existujúce zavodnené depresie ostávajú bez vody a stávajú sa z hľadiska životného prostredia nežiaducími elementami v krajine.

Priekopy pri cestách sú čiastočne upravené, miestami zanesené Dažďové vody sú odvádzané priekopami, ktoré sú zaustené do odvodňovacích kanálov a tokov mimo zastavané územie.

Návrh

Palagča:

Navrhujeme riešiť nepriaznivé vplyvy v kat. území dobudovaním zariadenia stabilizujúceho vodnú hladinu v ramene Palagča v toku Sirín cca na kóte 99,50 m.n.m.. Pre zabezpečenie ochrany zastavaného územia proti Q 100 ročným vodám navrhujeme neupravené rameno Palagča v toku Sirín regulovať resp. revitalizovať. Dno je navrhované na prehĺbenie. Vyťažená hlina bude použitá na vytváranie okraja vodnej plochy, vysvahovaním so sklonom 2% smerom k vodnej hladine. Na spevnenie brehov bude použitý prírodný materiál s vegetačným krytom.

Pri revitalizácii „Palagče“ je navrhované vybudovať stavidlo na toku Sirín, aby došlo k vzdutiu hladiny vody. Vzduťá voda vnikne do ramena Palagča prepojavacím kanálom a následne bude odtekať do kanála „Krivý“, ktorý je prepojený s tokom Sirín (projekt: revitalizácia ramena toku Sirín – Palagča. Ing. Kutný). Kóty príľahlého terénu sú okolo

101 m.n.m. Vzduťá hladina bude cca 1,5 m pod terén om. Prepojovací kanál Sirín – Palagča má dĺžku 130 m. Trasa kanála pokračuje Palagčou až po kanál „Krivý“ v celkovej dĺžke 722,83 m.

Vytvorená vodná plocha – Palagča je 27 324 m² t.j. 2.73 ha. Táto úprava bude pozitívne vylepšovať životné prostredie v zastavanom území obce.

Ďalšie toky Sirín, Krivý potok, Latorica v kat. území obce sú smerovo ustálené, nespvenené, zarastené brehovým porastom. Neprekážajú navrhovanej výstavbe, preto ich navrhujeme upraviť:

- opevnenie brehov tokov riešiť spôsobom oživenej kamennej nahádzky bez použitia betónových prvkov

- pre oživenie brehov sa využiť domáce druhy stromov a krov

- nad brehovou čiarou nádrže nerealizovať žiadny výrub stromov

- predpokladaná funkcia vodnej plochy „Palagča“ je športový rybolov

Dažďové vody z riešeného územia sú odvádzané do miestnych tokov a rigolov prostredníctvom priekop pri miestnych komunikáciách.

Jednotlivé toky a melioračné odpady navrhujeme vyčistiť od zárastu, nánosov a usadenín, aby nedochádzalo k zanášaniu a dvíhaniu sa dna koryta.

Čistota vody

Zdrojmi znečistenia vodných tokov je chýbajúca verejná kanalizácia obce.

Návrh

Jednotlivé toky navrhujeme vyčistiť od zárastu, nánosov a usadenín, aby nedochádzalo k zanášaniu a dvíhaniu sa dna koryta.

Čistota vody sa zabezpečí vybudovaním splaškovej kanalizácie (kap. Vodné hospodárstvo).

Dôsledne riešiť likvidáciu odpadových vôd z obce z poľnohospod. výroby ale aj z rozvíjajúcej sa individuálnej živočíšnej výroby.

Tekutý odpad (močovku a .i.) z poľnoh. fariem vyvážať do ČOV.

17.4 Kvalita podzemných vôd

Kvalita podzemných vôd je ohrozená najmä:

- priesakom žúmp a septikov v obci,
- poľnohospodárskeho družstva

Návrh

Čistota podzemných vôd sa zabezpečí vybudovaním splaškovej kanalizácie (kap. Vodné hospodárstvo) a zavedenie separovaného zberu v obci.

17.5 Hluk

Obec je dopravne sprístupnená po ceste tr. III / 055 241. Hladina hluku v obci je po 55 dB(A). Objekty rodinných domov, vybavenosti, hlavne MŠ ležia v pásme pod úrovňou hladiny 55 dB(A). Podobne aj všetky novo navrhované rodinné domy, z hľadiska požiadavky na hlukové hygienické ochranné pásmo budú vyhovovať aj vo výhľadovom období.

17.6 Zeleň

Súkromná zeleň

Systém zelene v intraviláne obce je tvorený prevažne súkromnou zeleňou. Súkromné záhrady sú väčšinou upravené a udržiavané. Určitým nedostatkom je prehustenosť výsadiieb a výskyt hospodárskej zelene v predzáhradkách.

Návrh

Navrhujeme výskyt hospodárskej zelene v predzáhradkách nahradiť zeleňou okrasnou. Pre výsadbu hospodárskej zelene navrhujeme vyčleniť plochy za zastavanou časťou.

Verejná, izolačná a ostatná zeleň

Verejná zeleň sa nachádza na verejných priestranstvách, ako sú priestory okolia kostola, obecného úradu v strede obce, pozdĺž tokov a kanálov. Táto zeleň je pomerne k celkovej ploche nedostatočne zastúpená. Niektoré úseky si vyžadujú doplnenie zelene a zdravotný rez drevín. Zeleň pri športových zariadeniach chýba. Zeleň absentuje v strede obce, pri obecnom úrade.

V obci je udržiavaná verejná zeleň pri kostole. Pozdĺž miestnych komunikácií sa vo verejnom priestore nachádzajú pásy využívané na uloženie technickej infraštruktúry. Zeleň pri komunikáciách je v sídle na priemernej úrovni. Tvoria ju travnaté pásy s výsadbou vzrastlej zelene.

Zeľň materskej školy - jedná sa o zeleň, ktorá sa nachádza v areáli materskej školy. Jej hlavnou funkciou je vytvoriť izolačnú vrstvu, hlavne zo strany ciest, ktorá by mala vytvoriť bariéru medzi cestou a objektom školy. Zachytáva prašnosť, hlučnosť a daný priestor zútulňuje. Zeleň pri škole je dostatočne zastúpená a je v dobrom stave.

Zeľň pri roľníckom družstve - táto zeleň vytvára vetrolam, ktorý zachytáva prúdenie vzduchu a zároveň izoluje daný priestor od okolia PD. Zabraňuje tým šíreniu nepríjemného zápachu živočíšnej výroby. Táto zeleň je v danom priestore nedostatočne zastúpená. Zeleň sa nachádza iba v severozápadnej časti od „Krivého potoka“. V smere k zastavanému územiu zeleň chýba

Zeľň pozdĺž kanálov a tokov je dostatočne zastúpená.

Návrh

Verejná zeleň

Verejnú zeleň navrhujeme doplniť okolo vodnej plochy „Palagča“. Plochu

navrhujeme parkovo upraviť.

V areáloch miestnych cintorínov navrhujeme doplniť stredne vysokú zeleň.

Izolačná zeleň

Izolačnú zeleň navrhujeme v okolí športovej plochy. Z juhovýchodnej strany a z južnej strany navrhujeme doplniť areál poľnohospodárskeho družstva o vzrastlé a podrastové dreviny. Výsadbu navrhujeme previesť v šírke 25 m.

Pri navrhovanej čističke odpadových vôd navrhujeme previesť zeleň v šírke 30 m v smere k zastavanému územiu obce.

Pozdĺž odvodňovacích rigolov navrhujeme izolačnú zeleň resp. vetrolamy. Výsadbu vetrolamov navrhujeme zrealizovať od rigolov vo vzdialenosti 3 m.

Plocha k náhradnej výsadbe zeleňou

K náhradnej výsadbe navrhujeme plochu pri revitalizovanom vodnom toku „Palagča“ a v lokalite bývalej skládky KO v južnej časti zast. územia pri ceste k ZPS – Nafta Gbely.

17.7 Obytné prostredie

Pri ďalšom rozvoji sídla je potrebné rešpektovať tieto pásma hygienickej ochrany (PHO):

- PHO chov ošípaných - 300 m na záveternej strane a min. 400 m v smere prevládajúcich vetrov

- PHO cintorína - v sídle po vybudovaní vodovodu bude ochranné pásmo 50 m.

S kvalitou obytného prostredia súvisí aj stav zelene v sídle. Celkovo je zeleň na dostatočnej úrovni.

17.8 Odpadové hospodárstvo

V návrhu bol použitý pripravovaný program odpadového hospodárstva obce do roku 2003.

V obci sa produkuje nasledovný odpad:

kód odpadu	názov odpadu	množstvo (t)	spôsob likvidácie
91 101	domový odpad z domácností	85	na skládku KO v Žabianoch
91 102	ostatný odpad podobný	75,4	na skládku KO v Žabianoch
91701	odpad zo zelene	3,5	na skládku KO v Žabianoch

Stavebný odpad je využívaný na zásyp bývalých skládok KO, ktoré sú rekultivované.

Odpad zo zelene a hnoj od domácich zvierat sa využíva na hnojenie pôdy.

Obec nie je odkanalizovaná, obytné objekty, vybavenosť a výroba majú vlastné žumpy a septiky. Odpad zo žump a septikov je vyvážený na hnojenie poľnohospodárskej pôdy v čase vegetačného kľudu.

Návrh

Pri zhodnocovaní a zneškodňovaní komunálneho odpadu obec Ptrukša bude postupovať v súlade s platným programom odpadového hospodárstva obce a VZN obce v spolupráci so zmluvnými partnermi.

KO, ktorý sa nedá zhodnotiť ako druhotná surovina alebo skompostovať, navrhujeme vyvážať naďalej na riadenú skládku KO v Žabianoch.

Výrobné zariadenia sa majú riadiť pri zhodnocovaní a zneškodňovaní odpadu schváleným programom odpadového hospodárstva.

Stavebný odpad je využívaný na zásyp bývalých skládok KO, ktoré sú rekultivované.

V obci je uvažovaných k výhľadovému roku 650 obyvateľov. Predpokladané množstvo odpadu podľa prepočtu na obyvateľa za rok, je možné v riešenom území uvažovať hodnotou 85 t vyprodukovaného odpadu v r. 2001.

V obci sa produkuje nasledovný odpad v roku 2001 a výhľadovo v r. 2021:

kód odpadu	názov odpadu	množstvo v r. 2001 (t)/1obyv	množstvo v r.2001 (t)	množstvo do r. 2021 (obyv. x t)	spôsob likvidácie
91 101	domový odpad z domácností	0,156	85	650obyv x 0,156 = 101,4	na skládku KO v Žabianoch
91 102	ostatný odpad podobný	0,14	75,4	650 obyv x 0,14 = 91	na skládku KO v Žabianoch
91 701	odpad zo zelene	0,006	3,5	650 obyv x 0,006 = 3,9	na skládku KO v Žabianoch

Pôvodná skládka komunálneho odpadu (pri ceste na ZPS), ktorá sa nachádzala vo južnej časti zastavaného územia obce v bezprostrednej blízkosti toku Sirín je v súčasnosti rekultivovaná v súčinnosti s revitalizáciou „Palagče“. V navrhovanom období je táto lokalita určená na náhradnú výsadbu zelene.

Vývoz komunálneho odpadu navrhujeme ponechať v pôvodnom riešení, t.j. na regionálnu skládku v katastrálnom území mesta Michalovce na skládku KO Žabiany.

Vo výhľadovom období navrhujeme zaviesť separovaný zber.

- železného šrotu a ostatných kovov
- zberový papier, sklo, odpad z plastov, odpad z textílií a biologický odpad
- zber oddelene vytriedených odpadov z domácností s obsahom škodlivín v zmysle ustanovenia zákona č. 223/2001 Z.z. o odpadoch.

Pre tento zber navrhujeme vytvoriť priestor v areáli poľnohospodárskeho družstva.

Iné druhy odpadov

Pôvodcovia iných druhov odpadov sú: - Poľnoh. družstvo, Nafta a.s. Gbely.

Tieto subjekty zneškodňujú nebezpečný odpad, vznikajúci pri ich činnosti prostredníctvom oprávnených organizácií na základe zmluvného zabezpečenia.

Vývoz hnojovice z chovu z hospodárskeho dvora navrhujeme zabezpečiť na poľné

hnojisko v katastrálnom území Ptrukša na vyčlenených parcelách v k.ú. obce podľa odsúhlaseného hnojného plánu.

V súčasnosti vývoz zo žúmp a septikov z komunálneho hospodárstva je zabezpečovaný fekálnymi autami. V budúcnosti sa problematika tohoto odpadu vyrieši vybudovaním kanalizácie (kapit. Vodné hospodárstvo – Odkanalizovanie a čistenie odpadových vôd).

Odpady vznikajúce v službách si musia pôvodcovia odpadov podľa vydaného zákona a príslušných vyhlášok a nariadení riešiť sami.

18. VYMEDZENIE PRIESKUMNÝCH, CHRÁNENÝCH LOŽISKOVÝCH ÚZEMÍ A DOBÝVACÍCH PRIESTOROV

Prieskumné územie

Riešené územie spadá aj do prieskumného územia „Východoslovenská Nížina I. – ropa a zemný plyn“.

Chránené ložiskové územie, dobývacie priestory

Na katastrálnom území sa nachádza časť dobývacieho priestoru „Kapušíanske Kľačany“, ktorého hranice sú identické s hranicou chráneného ložiskového územia „Ptrukša“ resp. dobývací priestor, ktorý je určený na zabezpečenie ochrany výhradného ložiska zemného plynu. Využívanie a ochranu výhradného ložiska prevádza „Nafta a.s. Gbely“.

19. VYHODNOTENIE PERSPEKTIVNÉHO POUŽITIA PPF

V katastrálnom území obce Ptrukša, záber poľnohospodárskej pôdy je navrhovaný:

- a) zastavané územie: - prieluky
- b) mimozastavané územie:
 - severozápadná časť – lokalita „Pri Palagči“
 - juhovýchodná časť - lokalita rodinných domov – „Pri ihrisku“

Jedná sa o navrhované lokality rodinných domov a technickej vybavenosti.

Odvody za odňatie poľnohospodárskej pôdy mimo hranice súčasne zastavaného územia sú vypočítané pre každú lokalitu zvlášť (časť: Vyhod. Pôdneho fondu a lesného fondu, grafická príloha výkres č. 7).

Rekapitulácia

Lokality navrhované na záber k výhľadovému roku 2 021 v ha:

Ptrukša	v zastavanom území k r. 2021	mimo zastav. územie k r. 2021	celkom novonavrhované
záber PPF celkom	4,961	0,745	5,706
z toho PPF	4,561	0,415	4,976
nepoľnohosp. pôd	0,400	0,330	0,730

Podľa §7, odseku 1 písm. Zb. zákona č. 83/2000, ktorým sa mení a dopĺňa zák. č. 307/1992 Zb. o ochrane PPF, sa konanie o vydanie rozhodnutia nezačne, ak sa poľnohosp. pôda nachádza ku dňu účinnosti tohoto zákona v zastavanom území obce Ptrukša. V takýchto prípadoch stavebné povolenie nahrádza rozhodnutie o odňatí poľnohosp. pôdneho fondu.

20. HODNOTENIE NAVRHOVANÉHO RIEŠENIA

Navrhované riešenie komplexne rieši priestorové usporiadanie a funkčné využívanie územia obce. Celková plocha katastrálneho územia je 693,0 ha.

Urbanistická ekonómia

Funkčné plochy v zastavanom území	návrh plocha v ha
plochy obytné (včítane záhrad, obytnej zelene, polyfunkčných plôch bývania a súkr. obč. vybavenosti)	3,9
z toho: v bytových domoch	0,00
v rodinných domoch	3,9
občianska vybavenosť	0,362
z toho: - obecný úrad, kultúrny dom, kluby	0,05
- materská škola	0,03
- kostoly	0,027
- dom smútku	0,01
- potraviny, pohostinstvá	0,10
- požiarna zbrojnica	0,08
- ČOV	0,01
- Areál Nafta Gbely	0,055
vodné plochy a toky	2,75
cintorín	5,50
športové plochy	1,07
zeleň	1,11
miestne komunikácie	0,46
ostatné plochy	0,0255
celková plocha zastavaného územia	15,18

Funkčné plochy mimo súčasne zastavané územie	návrh plocha v ha
plochy bývania (rodinné domy)	1,70
občianska vybavenosť	0,1
plocha výroby a skladov hospodárskeho dvora	0,75
vodné plochy a toky	3,95
miestne komunikácie	0,8
zeleň, ostatné plochy	5,45
celková plocha riešeného územia mimo zastavané územie	12,75

21. NÁVRH ZÁVAZNEJ ČASTI

Závazná časť územného plánu obce je vyhotovená ako samostatná príloha. Na rozšírenie údajov o verejnoprospešných stavbách uvádzame plošné výmery jednotlivých plôch navrhnutých na verejnoprospešné stavby.

Plochy navrhnuté na verejnoprospešné stavby sú vyznačené vo výkrese: Návrh verejného dopravného vybavenia, verejnoprospešné stavby (výkr. č.4).

číslo lokality	FUNKCIA	plocha (m ²)
21	plocha pre občiansku vybavenosť	4000
	spolu	4000

Verejnoprospešné stavby vyplývajúce z ÚPN – VÚC Košického kraja sú stanovené:

4.5.18 prívod pre napojenie na hlavný prívod Boľany – Veľké Kapušany v trase Kapušianské Kľačany – Ptrukša s odbočkou Ruská - Budince

V oblasti vodného hospodárstva a odkanalizovanie Juhovýchodu Zemplína - koridor pre skupinový prívod vody a kanalizačný zberač k ČOV

Ďalej medzi verejnoprospešné stavby zaradiť trasy a objekty

- VN vedení a trafostaníc, vodovodu, kanalizácie, plynofikácie a telekomunikačných vedení navrhovaných pre Ptrukšu.

Na uvedené stavby sa vzťahuje zákon č. 262/1992 Zb. § 108 o verejnoprospešných stavbách.

Koniec sprievodnej správy.

V Michalovciach, február 2004

Spracovala: Ing. Arch. BOŠKOVÁ Marianna